

**UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA**

**MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM**

2017-2020

**DIPLOMOVÁ PRÁCE**

**Martina Plecítá**

**Podpora českého zemědělství na venkově – program  
rozvoje venkova**

Praha 2020

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Jindra Stříbrská Ph.D.

**JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE**

**MASTER COMBINED (PART TIME) STUDIES**

2017-2020

**DIPLOMA THESIS**

**Martina Plecítá**

**Support of Czech agriculture in the country – Rural  
Development Programme**

Prague 2020

The Diploma Thesis Work Supervisor: PhDr. Jindra Stříbrská Ph.D.

### **Prohlášení**

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Martina Plecítá

## **Poděkování**

Děkuji paní PhDr. Jindře Stříbrské, Ph.D. za odborné vedení práce, za cenné rady a podnětné připomínky, které mi byly poskytnuty při zpracování mé diplomové práce.

Dále bych ráda poděkovala Mgr. Kateřině Hátlové, Ph.D. za cenné rady, podnětné připomínky a odbornou pomoc při zpracování výzkumného šetření.

## **Anotace**

Teoretická část diplomové práce se zabývá zemědělstvím, jeho spojením s venkovem, změnami v zemědělství, jež vznikly po příchodu Společné zemědělské politiky, která poskytuje nejen finanční podporu, ale i stanovuje určitá pravidla, jak finanční podporu získat. Popisuje základní hmotnou podporu poskytovanou na národní i evropské úrovni a v neposlední řadě se zaměřuje na nehmotnou podporu zemědělské veřejnosti, a to především vzdělávací akce zaměřené na předávání informací ohledně dotačních programů v Programu rozvoje venkova.

Praktická část ověřuje účast na vzdělávacích akcích pořádaných v rámci Programu rozvoje venkova Celostátní sítí pro venkov. Dále se pak věnuje kvalitě těchto akcí, a to z hlediska jejich obsahu, délky a organizace. Zaměřuje se na získání uceleného obrazu o naplňování požadavků vzdělávání zemědělské veřejnosti v oblasti poskytování zemědělských dotací v rámci Programu rozvoje venkova. Výzkumná část využívá metody kvantitativního výzkumu, a to dotazník a jeho statistické vyhodnocení prostřednictvím základních statistických metod.

## **Klíčová slova**

Celostátní síť pro venkov, Dotační programy Evropské unie, Program rozvoje venkova, Přímé platby, Společná organizace trhů, Společná zemědělská politika, Státní zemědělský intervenční fond, Vzdělávání zemědělské veřejnosti

## **Annotation**

The theoretical part of the diploma thesis deals with agriculture, its connection with the country, changes in agriculture which have occurred with The Common Agricultural Policy. The Common Agricultural Policy provides financial support and set down the rules for obtaining financial support. It describes the basic material support at national and European level. Last not least, it focuses on non-material support of agricultural public, especially educational events focused on handing down information about subsidy programmes of Rural Development Programme.

The practical part verifies attendance on educational events which are organized by National Rural Network in pursuance of The Rural Development Programme. This part also deals with the quality of these educational events from the point of contents, length and organization. It focuses on gaining comprehensive image of fulfilling the requirements in education of agricultural public in the area of providing agricultural subsidies in pursuance of The Rural Development Programme. The research part uses methods of quantitative research, namely the questionnaire and its statistical evaluation by basic statistical methods.

## **Keywords**

Common Agricultural Policy, Common Market Organization, Direct Payments, European Union subsidy programmes, National Rural Network, Rural Development Programme, The State Agricultural Intervention Fund, The Education of Agricultural Public

# OBSAH

<b>ÚVOD</b> .....	<b>9</b>
<b>TEORETICKÁ ČÁST</b> .....	<b>10</b>
<b>1 ZEMĚDĚLSTVÍ A VENKOV</b> .....	<b>10</b>
<b>2 PODPORA ČESKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ</b> .....	<b>12</b>
2.1 Národní finanční podpora zemědělství .....	12
2.2 Evropská finanční podpora zemědělství .....	13
2.2.1 Dotační programy Evropské unie.....	15
2.3 Nehmotná podpora českého zemědělství.....	22
2.3.1 Komunikace s veřejností.....	23
2.3.2 Celostátní síť pro venkov a její činnosti.....	23
<b>PRAKTICKÁ ČÁST</b> .....	<b>29</b>
<b>3 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMU</b> .....	<b>29</b>
3.1 Výzkumné cíle a otázky.....	29
3.1.1 Výzkumné otázky na způsob získávání poskytovaných informací.....	32
3.1.2 Výzkumné otázky na hodnocení efektivity a kvality vzdělávacích akcí účastníky .....	33
3.1.3 Výzkumné otázky diferencované podle charakteristik výzkumného vzorku.....	34
3.1.4 Výzkumné otázky diferencované podle typu vzdělávací akce.....	35
3.2 Výzkumný vzorek.....	36
3.3 Metody výzkumu .....	37
3.4 Organizace výzkumu .....	38
3.5 Výsledky výzkumu .....	39
3.5.1 Vlastnosti výzkumného vzorku.....	39
3.5.2 Způsob získávání poskytovaných informací.....	42
3.5.3 Hodnocení efektivity a kvality vzdělávacích akcí .....	49
<b>4 ZÁVĚR VÝZKUMU A DOPORUČENÍ</b> .....	<b>65</b>
4.1 Doporučení.....	70
<b>ZÁVĚR</b> .....	<b>71</b>
<b>SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ</b> .....	<b>73</b>
<b>SEZNAM ZKRATEK</b> .....	<b>79</b>

<b>SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ .....</b>	<b>80</b>
<b>SEZNAM PŘÍLOH.....</b>	<b>83</b>



# ÚVOD

Pěstování plodin, chov hospodářských zvířat, starost o krajinu, tj. zemědělství, které známe již od nepaměti. Jako každý jiný obor se postupem času začal přizpůsobovat příchodu nových technologií, změnám krajiny a stěhování lidí z venkova do měst.

Z důvodu přesídlování lidí do měst a úpadku zemědělské činnosti, kdy následkem bylo zdražování a změny dovozu, vývozu surovin, se muselo na zemědělství začít pohlížet z více úhlů. Všechny členské státy Evropské unie se postupně zapojily do Společné zemědělské politiky, jejíž hlavním cílem je rozvíjet zemědělskou činnost a tím i navrátit život do venkovských oblastí.

Každý stát by měl pečovat o krajinu, rozvíjet venkovské činnosti a snažit se navrátit venkovu život. I Česká republika se zapojila do podpory rozvoje českého venkova. Prostřednictvím platební agentury poskytuje různé národní i evropské finanční prostředky do různých zemědělských oblastí. Do podpory českého zemědělství patří i nehmotná podpora, jež zahrnuje různé druhy komunikace s veřejností, vzdělávací akce ohledně poskytovaných podpor a propagaci činnosti platební agentury.

Cílem této diplomové práce je **získat ucelenější obraz o podpoře českého zemědělství na venkově**. Práce je rozdělena do dvou částí, kdy první, teoretická část je zaměřena na teoretická východiska. První kapitola se zaměřuje na zemědělství jako takové, jeho vztah k venkovu, popisuje stručnou historii zemědělství a jeho rozvoj. Druhá kapitola je již zaměřena na podpory českého zemědělství, a to jak hmotné, tak i nehmotné. Od podpor poskytovaných v České republice se odvíjí i praktická část diplomové práce. Ta se zaměřuje na získání ucelenějšího obrazu o naplňování požadavků školení v oblasti poskytování dotací v rámci Programu rozvoje venkova. Samotné výzkumné šetření se zaměřuje na zemědělskou veřejnost žádající o dotace. V rámci výzkumného šetření byla použita kvantitativní metoda formou anketárního šetření, kdy cílovou skupinou byla zemědělská veřejnost žádající o dotace.

Zdrojem informací bylo studium odborné literatury, internetových stránek a poznatků z praxe. Práce je doplněna přílohami, které se k danému tématu vztahují.

# TEORETICKÁ ČÁST

## 1 ZEMĚDĚLSTVÍ A VENKOV

V první kapitole se autorka práce zabývá zemědělstvím a jeho vztahem k venkovu.

Zemědělská činnost byla vždy spjata s venkovskými oblastmi (Hrabák, 2011), proto většina z nás má samotné zemědělství spojené s venkovem. Zemědělství jako takové pro venkovskou společnost totiž znamenalo zdroj obživy. Součástí zemědělství není jen tradiční pěstování plodin, produkce potravin nebo chov hospodářských zvířat, ale také péče o krajinu a její přírodní zdroje (Ministerstvo Zemědělství ČR, 2019a). Úkolem zemědělce tak není zemědělskou půdu pouze obdělávat a využívat její zdroje, ale také ji řádně udržovat (Hrabák, 2008).

Vliv zemědělství na krajinu a venkovskou společnost se v čase mění. Na začátku byla zemědělská půda obhospodařována extenzivním způsobem. Z hlediska struktury zaměstnanosti byla většina venkovské společnosti zaměstnána v oblasti zemědělství. Venkovská krajina byla rozmanitá. Situaci si je možné představit tak, že jednotlivé obhospodařované plochy byly poměrně malé a byly na nich pěstovány různé plodiny (Pacione, 1984). Důležitým milníkem v českém zemědělství v českých podmínkách je kolektivizace a zprůmyslnění zemědělské výroby před rokem 1989.

V tomto období bylo zanedbáváno environmentální hledisko zemědělství, bylo zaměřeno především na produkci bez ohledu na dopady, jaké takovýto způsob hospodaření může mít na kvalitu půdy a vody (Del Mar Delgado et al., 2003). V tuto dobu také došlo k poklesu zaměstnanosti v zemědělství, který byl způsoben právě zprůmyslněním zemědělské výroby. Dalším procesem bylo zvětšování zemědělských podniků za účelem maximalizace efektivity. Tím se snižovala diverzifikace krajiny (Woods, 2005). Tyto dopady byly v socialistickém zemědělství umocněny politicko-ekonomickým zaměřením států, které přehlíželo ekologické problémy, jako jsou eroze půdy, nitrifikace atd. S následky tohoto typu hospodaření se státy socialistického bloku potýkají dodnes (Hrabák, 2011). I přes tyto změny hrálo zemědělství významnou roli pro venkovskou společnost (Kabrda and Jančák, 2007).

Pro správný vývoj venkovského prostoru však není možné přehlížet další funkce zemědělství, a to zejména sociální, environmentální, krajinotvorné a péči o krajinu (Jančák, 2003). K takovému to vývoji je nakloněna Evropská unie, která v rámci Společné zemědělské politiky (SZP) napomáhá ke změnám v zemědělské činnosti v členských státech. Zemědělství má v současnosti plnit integrující funkci a má být hlavním zdrojem rozvoje venkova (Douwe van der Ploeg, 2006; Knickel and Renting, 2000).

## **2      PODPORA ČESKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ**

Druhá kapitola se zaměřuje na podporu českého zemědělství, která může nabývat různých forem – hmotné a nehmotné. Do hmotné podpory je řazena finanční podpora, která je v zemědělství vyplácena především prostřednictvím dotací v rámci různých dotačních programů, které mohou být jak národní, tak evropské. Do nehmotné podpory českého zemědělství je možné zařadit především různé vzdělávací a školicí programy pro zemědělskou veřejnost. Tyto programy si pak kladou za cíl vzdělávat zemědělskou společnost, aby se chovala ke krajině šetrněji a aby udržovala její hodnotu pro další generace. Dalším cílem těchto vzdělávacích akcí je předání znalostí a dovedností, jak získat finanční prostředky od státu nebo Evropské unie (EU).

Financování evropských a národních dotačních programů je zajišťováno skrze Státní zemědělský intervenční fond (tzv. Platební agentura), který dohlíží na všechny aktivity spojené se společnou zemědělskou politikou, nastavuje funkční kontrolní a monitorovací systém (European Commission, 2001, s. 2–4).

Následující část diplomové práce bude věnována způsobům podpory českého zemědělství, které poskytuje Státní zemědělský intervenční fond a Ministerstvo zemědělství, jakožto jeho zřizovatel.

### **2.1   NÁRODNÍ FINANČNÍ PODPORA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Národní finanční podpora (tzv. národní dotace) je financována výhradně z finančních zdrojů České republiky. Ačkoliv se jedná o národní podporu, tak předmětem národních dotací jsou stejně jako u evropských dotací různá agroenvironmentální opatření, která se opět zaměřují na zlepšení péče o zemědělskou a venkovskou krajinu (Ministerstvo Zemědělství ČR, 2019b)

Národní program podpory českého zemědělství je rozdělen do několika dotačních programů:

- údržbu a obnovu kulturních a venkovských prvků,
- zemědělství, potravinářství, poradenství a vzdělávání,
- vodní hospodářství,

- genetické zdroje,
- centra odborné přípravy,
- nestátní neziskové organizace (Ministerstvo Zemědělství ČR, 2019b).

Více informací o národních dotačních programech a možnostech získání některé z výše uvedených podpor je možné nalézt na webových stránkách Ministerstva zemědělství ČR (více Ministerstvo Zemědělství ČR, 2019b). Národní dotační programy nejsou předmětem této diplomové práce, proto v dalším textu bude věnován větší prostor evropským dotačním programům, které jsou součástí SZP členských států EU.

## **2.2 EVROPSKÁ FINANČNÍ PODPORA ZEMĚDĚLSTVÍ**

V rámci EU, jsou členské státy, jejímž členem je Česká republika od 1. 5. 2004, podporovány prostřednictvím SZP. Členské státy nejenom, že dostávají finanční podporu, ale také se zavazují k dodržování stanovených pravidel SZP.

SZP má své počátky již v 60. letech 20. století. S prvopočátky je možné se setkat již v Římských smlouvách z roku 1958. První podoba Společné zemědělské politiky vznikla v roce 1962. Jejím cílem bylo zabezpečit cenovou dostupnost potravin pro obyvatele členských států EU a zajistit určitou životní úroveň pro samotné zemědělce.

Z tohoto důvodu byl kladen důraz především na:

- zvýšení produktivity zemědělství,
- zajištění slušné úrovně zemědělců,
- stabilizace trhů,
- zajištění plynulého zásobování,
- zajištění rozumných spotřebitelských cen (Evropská komise, 2017, s. 3–5).

Postupně, jak se mění podmínky v zemědělství, tak se mění i SZP. Ta v současnosti zajišťuje celý koloběh zemědělské činnosti, udržuje biologickou různorodost, aniž by bylo ničeno životní prostředí, a to v souladu se současným pojetím zemědělství (Marsden and Sonnino, 2008). Doposud největší změna ve SZP bylo zavedení dvou pilířů v rámci Agendy 2000. První pilíř podporuje zemědělství prostřednictvím přímých

plateb a tržních opatření. Druhý pilíř se zaměřuje na multifunkčnost zemědělství a rozvoj venkova (Hrabák, 2011). V rámci druhého pilíře tak dochází k transformaci zemědělské politiky se sektorovým zaměřením k integrované politice rozvoje venkova (Marsden and Sonnino, 2008). Tímto zaměřením jsou sledovány cíle rozvoje venkova a ochrana životního prostředí.

Konkrétní cíle SZP, kromě výše uvedených, jsou (Evropskou komisí, 2017) definovány následovně:

- zabezpečení výroby potravin tak, aby byla zajištěna obživa pro světovou populaci, která má v budoucnu narůstat,
- klimatické změny a šetrné využívání přírodních zdrojů,
- starost o evropskou krajinu, udržení venkovského života a hospodaření.

Pro naplnění cílů, jak je uvedeno výše, jsou využívány nástroje prvního pilíře – podpora příjmu a tržní opatření, ale i druhého pilíře, a to opatření rozvoje venkova (Evropská komise, 2017). Implementaci těchto opatření v České republice se bude věnovat následující text. Vzhledem k zaměření této diplomové práce bude věnován největší prostor druhému pilíři, a to opatřením rozvoje venkova. Opatření druhého pilíře si mohou členské státy upravovat podle svých potřeb, tj. vybírat pro ně nejvhodnější opatření podle ekonomické, sociální a kulturní situace v daném státě. Navíc každý dotační titul má vymezené základní charakteristiky pro žadatele o dotaci, tj. u každého dotačního titulu jsou stanovené specifické požadavky a podmínky pro podání žádosti o dotaci (Tauer et al., 2009, s. 27).

Česká republika si v rámci SZP 2014–2020 stanovila cíle, na které by se při plnění operačních programů SZP chtěla zaměřit. Jedná se o:

- podporu venkovského hospodaření a stylu života na venkově,
- konkurenceschopnost a zdokonalování odborných dovedností,
- modernizaci českého zemědělství,
- kvalitu potravin,
- a podporu mladých zemědělců.

Tyto cíle se objevují napříč vypsányými operačními programy v Česku, které spadají vždy do některého z dotačních programů Evropské unie.

## 2.2.1 DOTAČNÍ PROGRAMY EVROPSKÉ UNIE

Jak už bylo uvedeno v předcházející kapitole, tak evropské dotace lze rozdělit do dvou kategorií. Do první kategorie spadá podpora příjmu a tržní opatření a do druhé kategorie pak opatření pro rozvoj venkova, tzv. Program rozvoje venkova.

Podpora příjmu a tržní opatření jsou plně hrazeny z rozpočtu EU. Jedná se o tzv. **přímé platby** (PP). Tržních opatření využívá Evropská komise pouze v případě, když existuje přebytek nebo nedostatek určitých produktů na trhu. Jedná se o tzv. **společnou organizaci trhů** (SOT). Opatření pro rozvoj venkova je přizpůsobeno jednotlivým členským státům a jsou členskými státy spolufinancovány (Evropská komise, 2017, s. 7–8).

V České republice bylo v roce 2018 poskytnuto celkem 36 606 752 000 Kč pro jednotlivé dotační programy, kde část finančních prostředků jde z rozpočtu České republiky (viz Tabulka 1). Největší obnos finančních prostředků byl v roce 2018 pro přímé platby, který z celkové částky tvořil 61 %. Finanční podpora Programu rozvoje venkova pak činila 36 % a nejméně finančních prostředků bylo poskytnuto SOT (viz Tabulka 1).

Tabulka 1: Poskytnuté finanční zdroje pro Dotační programy v roce 2018

Dotační program	Poskytnuté finanční zdroje (v tis. Kč)		
	ČR	EU	Celkem
1. Přímé platby (PP)	730 177	21 610 846	22 341 023
2. Společná organizace trhů (SOT)	647 340	408 572	1 055 912
3. Program rozvoje venkova (PRV)	4 872 774	8 337 043	13 209 817
Celkové čerpání za rok 2018	<b>6 250 291</b>	<b>30 356 461</b>	<b>36 606 752</b>

Zdroj: Státní zemědělský intervenční fond, 2018

Následující text bude věnován jednotlivým dotačním programům a jejich opatřením.

## ***Přímé platby***

Přímé platby patří mezi nejžádanější evropské dotace. Tvoří také největší procento vyplacených finančních prostředků. Součástí přímých plateb je pět titulů, na které je možné podat žádost. Předpokladem pro získání finančních prostředků z tohoto dotačního titulu je, že žadatel musí podnikat v zemědělství, být aktivní a starat se o zemědělskou půdu, kterou využívá k podnikatelské činnosti a má ji zaevidovanou v registru zemědělské půdy (Státní zemědělský intervenční fond, 2013a).

Největší objem prostředků v rámci přímých plateb tvoří titul *Jednotná platba na plochu* (SAPS, viz Graf 1). Poskytuje se jako paušální sazba na každý hektar, který je deklarovaný zemědělcem v jeho Jednotné žádosti a na který lze poskytnout podporu. Zemědělec může získat tuto podporu v případě, že je aktivní (tzn. zaevidovaný v systému LPIS) a musí podat žádost včas. Při pozdním podání jsou prostředky žadateli sníženy o stanovenou částku dle SAPS. Platba je poskytována na hektar, proto nezáleží na druhu zemědělské činnosti (European Commission, 2017a, s. 3).

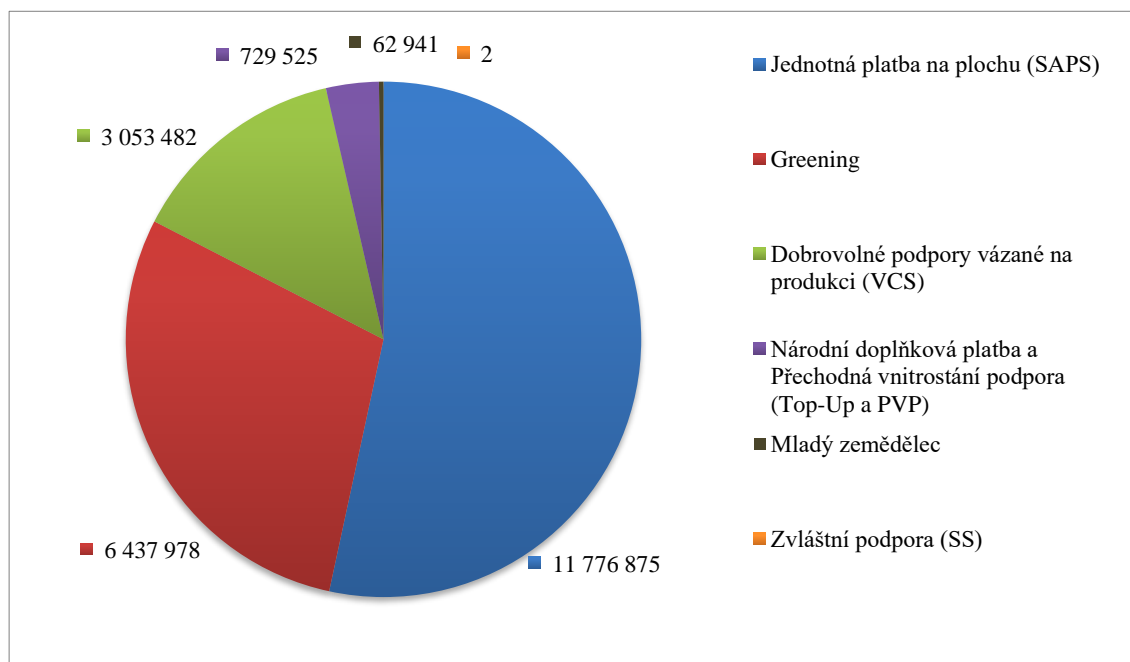
Druhou největší skupinou vyplacených prostředků je *Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí* (Greening, viz Graf 1). Tato platba je poskytována zemědělcům, kteří dodržují postupy a opatření nastavená v tomto titulu. V rámci greeningu byly nastaveny opatření a postupy, které mají za cíl šetrnější přístup k životnímu prostředí a klimatu. Takovýto uživatelé podporují udržitelný způsob hospodaření se zemědělskou půdou a pečují řádně o přírodní zdroje, které využívají v rámci své zemědělské činnosti (European Commission, 2019a).

Další skupinu tvoří *Dobrovolná podpora vázaná na produkci* (VCS, viz Graf 1). Tato podpora je poskytována na určitá odvětví výroby, která jsou důležitá k zachování stávající úrovně produkce v určitých specifických sektorech anebo regionech. Jedná se o podporu na produkci brambor, chmele, cukrové řepy, bílkovinných plodin, ovoce a zeleniny atd., která je poskytována na základě stanovených limitů vyprodukování (European Commission, 2017b, s. 2).



Menší objem prostředků je vyplácen na *Přechodné vnitrostátní podpory (PVP)*, a ještě méně na *Platbu pro mladé zemědělce* (viz Graf 1). Přechodné vnitrostátní podpory jsou doplňkem k Jednotné platbě na plochu. Nespádají pod evropské dotační tituly, z čehož vyplývá, že jsou vypláceny z rozpočtu České republiky. Tyto platby jsou poskytovány na chmel, přezvýkavce, chov ovcí, krav bez tržní produkce mléka, nebo na zemědělskou půdu (Státní zemědělský intervenční fond, 2019). Titul Platba pro mladé zemědělce je povinný pro všechny členské státy. Tato platba je zaměřena na začínající mladé zemědělce do 40 let věku, kteří začínají podnikat v oblasti zemědělství. Platba je vyplácena k SAPS (European Commission, 2001, s. 1).

Graf 1: Finanční prostředky na přímé platby v roce 2018 (v tis. Kč)



Zdroj: upraveno dle Státní zemědělský intervenční fond, 2018

### ***Společná organizace trhů (SOT)***

Společná organizace trhů (SOT) je EU aplikována u vybraných zemědělských komodit, u kterých jsou stanovovány podmínky nejen výroby, ale i obchodu. Tyto komodity jsou pak podporovány intervenčními zásahy, dotacemi, licenční politikou při dovozu a vývozu zemědělských komodit (Státní zemědělský intervenční fond,

2018). SOT má tedy za cíl stabilizovat fungování zemědělských trhů na základě výše uvedených nástrojů. Zároveň se také zabývá otázkami související s mezinárodním obchodem a pravidly hospodářské soutěže. To vše má za cíl omezit výkyvy v cenách a množství komodit na zemědělském trhu (European Commission, 2019b).

V České republice je SOT rozdělena do několika programů: finanční podpora, odvody a dotace, intervenční nákupy a související výdaje, podpora propagace zemědělských produktů a ostatní výdaje související se SOT (Státní zemědělský intervenční fond, 2018, s. 14–17). Podrobný soupis podpory za rok 2018 je ve Výroční zprávě (viz Státní zemědělský intervenční fond, 2018, s. 14–17).

### ***Program rozvoje venkova (PRV)***

Program rozvoje venkova (PRV) spadá do druhého pilíře SZP, který je zaměřen na rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, a to v souladu s problémy s hospodářskými, environmentálními a sociálními problémy, se kterými se členské státy mohou v 21. století setkat. Financování Programu rozvoje venkova je hrazeno z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Pro samotné financování nejprve členské státy vypracují plán na rozvoj jejich venkova a na základě tohoto plánu, pak teprve získávají finanční prostředky. V plánu jsou zohledněny především lokální potřeby daného státu, které ale musí být v souladu alespoň se čtyřmi ze šesti společných priorit EU (viz Tabulka 2).

Tabulka 2: Priority Programu rozvoje venkova EU

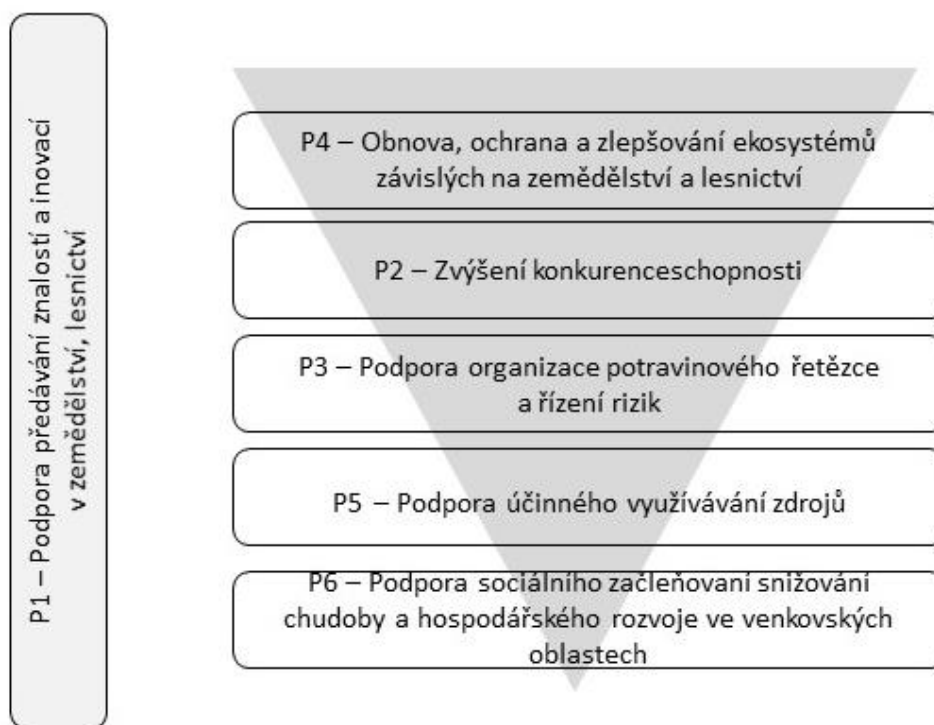
- *Podpora přenosu znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a venkovských oblastech.*
- *Zvyšování životaschopnosti a konkurenceschopnosti všech zemědělských odvětví a podpora inovačních technologií zemědělských podniků a udržitelného lesního hospodářství.*
- *Podpora organizace potravinového řetězce, dobré životní podmínky zvířat a řízení rizik v zemědělství.*
- *Obnova, zachování a zlepšování ekosystémů, které souvisejí se zemědělstvím a lesnictvím.*

- Podporovat efektivitu využívání zdrojů a podporovat posun k nízkouhlikovému klimatu v odvětví zemědělství, potravinářství a lesnictví.
- Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářský rozvoj ve venkovských oblastech.

Zdroj: (European Commission, 2019c)

Každý členský stát si vybere minimálně čtyři ze šesti priorit a stanoví si cíle a opatření včetně finančních prostředků pro každé opatření (European Commission, 2019c). Z priorit EU uvedených v Tabulce 2 bylo v České republice vybráno všech šest priorit EU, které jsou pro potřeby seřazeny podle významnosti (viz Obrázek 1).

Obrázek 1 : Významnost priorit programu Podpory rozvoje venkova

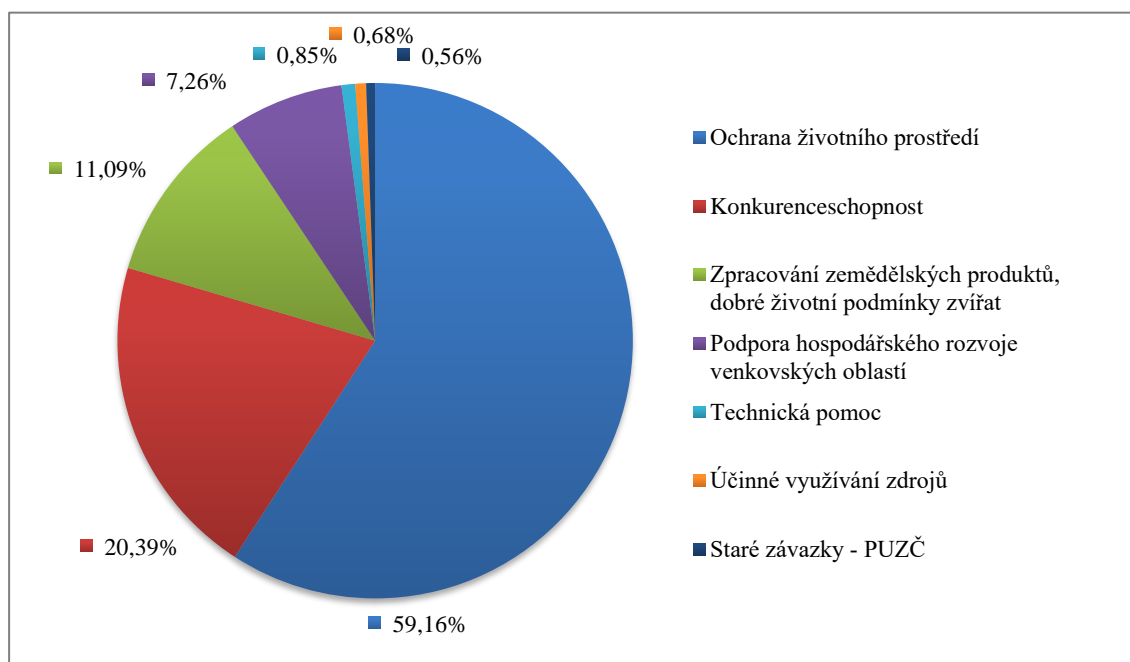


Zdroj: Státní zemědělský intervenční fond, 2013b

V prioritách uvedených na Obrázku 1 a v Tabulce 2 je vzdělávání zahrnuto do priority Podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství a lesnictví. V České

republiky je tato priorita vždy součástí ostatních priorit (viz Obrázek 1). Na vzdělávání tak dle těchto priorit nejsou vynakládány v rámci Programu rozvoje venkova samostatné finanční prostředky, ale jsou vždy zahrnuty do jiné z uvedených priorit. Finanční prostředky jsou rozděleny dle významnosti jednotlivých priorit (viz Graf 2). Největší podíl finančních prostředků je tak přidělen ochraně životního prostředí, které je následováno podporou zvýšení konkurenceschopnosti atd.

Graf 2: Finanční prostředky na jednotlivé priority Programu rozvoje venkova



Zdroj: Státní zemědělský intervenční fond, 2013c

V rámci výše uvedených priorit na Obrázku 1 jsou vypisována různá Opatření, na která je možné žádat finanční podporu (viz Tabulka 3). Vzhledem k obsáhlosti jednotlivých cílů Opatření zde bude věnován podrobněji pouze prostor opatření M01, které je konkrétně věnováno podpoře vzdělávání. Více informací o ostatních Opatřeních je možné zjistit na webových stránkách SZIF (Státní zemědělský intervenční fond, 2013d).

Tabulka 3: Opatření v rámci Programu rozvoje venkova

- M01 – Předávání znalostí a informační akce
- M02 – Poradenské, řídicí a pomocné služby pro zemědělství
- M04 – Investice do hmotného majetku
- M06 – Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti
- M08 – Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů
- M10 – Agroenvironmentálně-klimatické opatření (AEKO)
- M11 – Ekologické zemědělství
- M12 – Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě
- M13 – Platby pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními (LFA)
- M14 – Dobré životní podmínky zvířat
- M15 – Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů
- M16 – Spolupráce
- M19 – Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj)

Zdroj: Státní zemědělský intervenční fond, 2013d

Opatření M01 Předávání znalostí a informační akce je zaměřeno nejenom na formální odborné vzdělávání v oblasti zemědělství, lesnictví a potravinářství v rámci vzdělávacího systému České republiky, ale také na neformální celoživotní vzdělávání (Státní zemědělský intervenční fond, 2013e). Avšak podle specifikace toto opatření nezahrnuje předávání pouze znalostí, ale i dalších klíčových kompetencí (dovednosti, postoje a hodnoty), které jsou důležité pro osobní rozvoj a uplatnění jedince ve společnosti (Belz and Siegrist, 2001). V rámci tohoto opatření jsou tak pořádány různé vzdělávací a informační akce, které mohou konat subjekty akreditované Ministerstvem zemědělství (Státní zemědělský intervenční fond, 2013e). Ačkoliv je vzdělávání často tématem v různých sférách, pak na toto Opatření v rámci Programu rozvoje venkova byl vyplacen nejmenší finanční obnos (viz Tabulka 4).

Tabulka 4: Celkový přehled vyplacených prostředků na Program rozvoje venkova na období 2014–2020 v roce 2018

Program rozvoje venkova 2014-2020		Vyplacené prostředky (v tis. Kč)		
		ČR	EU	Celkem
M1	Předávání znalostí a informační akce	4 248	4 164	8 412
M4	Investice do hmotného majetku	2 122 192	2 080 167	4 202 359
M6	Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti	153 280	150 245	303 525
M8	Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů	152 598	152 225	304 823
M10	Agroenvironmentálně-klimatické opatření	819 093	2 457 277	3 276 370
M11	Ekologické zemědělství	341 141	1 023 421	1 364 562
M12	Platby v rámci sítě Natura 2000	2 788	8 363	11 151
M13	Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními	541 149	1 623 447	2 164 596
M14	Dobré životní podmínky zvířat	375 018	367 587	742 605
M15	Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů	2 340	7 019	9 359
M16	Spolupráce	183 271	179 642	362 913
M19	Podpora pro místní rozvoj z iniciativy LEADER	93 945	167 012	260 957
M20	Technická pomoc	14 188	13 906	28 094
<b>Program rozvoje venkova 2014–2020 celkem</b>		<b>4 805 251</b>	<b>8 234 475</b>	<b>13 039 726</b>

Zdroj: Státní zemědělský intervenční fond, 2018, s. 29

## 2.3 NEHMOTNÁ PODPORA ČESKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Nehmotnou podporu, stejně jako finanční podporu, zajišťují instituce Ministerstva zemědělství včetně Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF). Jedním ze způsobů nehmotné podpory je komunikace s veřejností různými kanály. Dalším možným způsobem jsou různé vzdělávací a informační akce, které mohou být finančně podpořeny Opatřením M01 *Předávání znalostí a informací* (viz kap. 2.2.1). Kromě

SZIF byla za účelem informování veřejnosti o Programu rozvoje venkov založena tzv. Celostátní síť pro venkov.

### **2.3.1 KOMUNIKACE S VEŘEJNOSTÍ**

Primárním nástrojem pro komunikaci s veřejností jsou internetové stránky SZIF, na kterých jsou zveřejněny veškeré oznámení a údaje o SZP. Dále jsou zde uvedeny druhy dotačních programů a jejich opatření včetně aktualizací a oznámení, které se k nim vztahují. Každý druhý měsíc je na webových stránkách také publikovaný tzv. „Newsletter“, který obsahuje novinky z oblasti zemědělství, rozhovory s odborníky a žadatelí, ale i informace o nastávajících akcích, veletrzích, výstavách, kterých se SZIF účastní (Státní zemědělský intervenční fond, 2018, s. 64).

Druhým komunikačním kanálem je Portál farmáře, který je určen žadatelům o jednotlivé dotační programy. Tento portál funguje jako nástroj pro zadávání žádostí, ale je také možné v něm sledovat průběh administrace žádostí (Státní zemědělský intervenční fond, 2018, s. 64).

Aktuální a důležité informace jsou také zveřejňovány na sociálních sítích (LinkedIn, Facebook, Twitter a Instagram). Dalším důležitým prostředkem je účast na různých výstavách a veletrzích, kde SZIF informuje o svých aktivitách a především o dotačních programech (Státní zemědělský intervenční fond, 2018, s. 64). Příkladem takových veletrhů je Země Živitelka v Českých Budějovicích, Flora Olomouc, Jarní a Podzimní Zemědělec v Lysé nad Labem.

### **2.3.2 CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV A JEJÍ ČINNOSTI**

Další informační a vzdělávací akce zajišťuje Celostátní síť pro venkov, která byla založena Ministerstvem zemědělství roku 2008. Jejím cílem je šířit povědomí o Programu rozvoje venkova a informovat zemědělskou veřejnost o novinkách v zemědělství. Základní činnost Celostátní sítě pro venkov byla nastavena v rámci Akčního plánu navazujícího na SZP pro roky 2014-2020 (Ministerstvo Zemědělství ČR, 2019c).

Základní činnosti Celostátní sítě pro venkov vychází z nařízení Evropského parlamentu a Rady Evropské unie. Základní činnosti Celostátní sítě pro venkov jsou nastavené tak, aby mohl Program rozvoje venkova efektivně fungovat.

Základními činnostmi jsou:

- Propojení a spolupráce organizací vládních i nevládních – aktivní účast na seminářích, workshopech, exkurzích. Důležité je sdílení znalostí a zkušeností z praxe.
- Přenášet informace z regionální na centrální úroveň, včetně hledání případných chyb Programu rozvoje venkova, což by mělo fungovat jako zpětná vazba ke zlepšení plnění programu rozvoje venkova.
- Šířit informace veškeré veřejnosti o rozvoji venkova a poskytovaných dotačních programech.
- Podporovat rozvoj zemědělství, venkova, výrobu potravin, atd. (Celostátní síť pro venkov, 2013)

I když byla založena Ministerstvem zemědělství, tak se kompetence Celostátní sítě pro venkov dělí mezi Ministerstvo zemědělství a SZIF. Ministerstvo zemědělství (MZe) vykonává činnosti z hlediska celostátní úrovně a SZIF z hlediska úrovně regionální. Každý ze sedmi regionálních odborů má jednoho až dva koordinátory, jejichž činností je připravovat nejen roční plány akcí (školení, workshopy, různé informační akce, konference), ale i jejich uskutečnění. Cílem těchto akcí je předávání poznatků o rozvoji venkova a zemědělství. Důležitou funkcí Celostátní sítě pro venkov je spojování partnerů, kteří na venkově pracují a podporují jeho rozvoj. Je tak mezičlánkem mezi zemědělskými subjekty a státními institucemi (Státní zemědělský intervenční fond, 2013f).

V rámci Celostátní sítě pro venkov jsou zakládány „Tematické pracovní skupiny“, jež se zabývají klimatickými, krajinnými, sociálními problémy, ochranou půdy. Tyto skupiny se také zabývají rozvojem a zajištěním účinného a optimálního rozšíření výsledků o Programu rozvoje venkova. Tematické pracovní skupiny jsou prostředníci, kteří spojují zástupce institucí, státní správy, škol a ústavů se zemědělci a různými neziskovými organizacemi v rámci celé České republiky. Vznikají na základě potřeb



Programu rozvoje venkova, příkladem může být Tematická pracovní skupina, která se nazývá „Ovocné stromy v krajině s vazbou na krátké dodavatelské řetězce“ nebo „Sociální zemědělství – návrh systému opatření pro podmínky ČR“ (Státní zemědělský intervenční fond, n.d., s. 21–22). Tyto pracovní skupiny se vždy zaměřují na určitý okruh otázek z Programu rozvoje venkova, pořádají workshopy, semináře, ale i výlety a exkurze na farmy (Ministerstvo Zemědělství ČR, 2013).

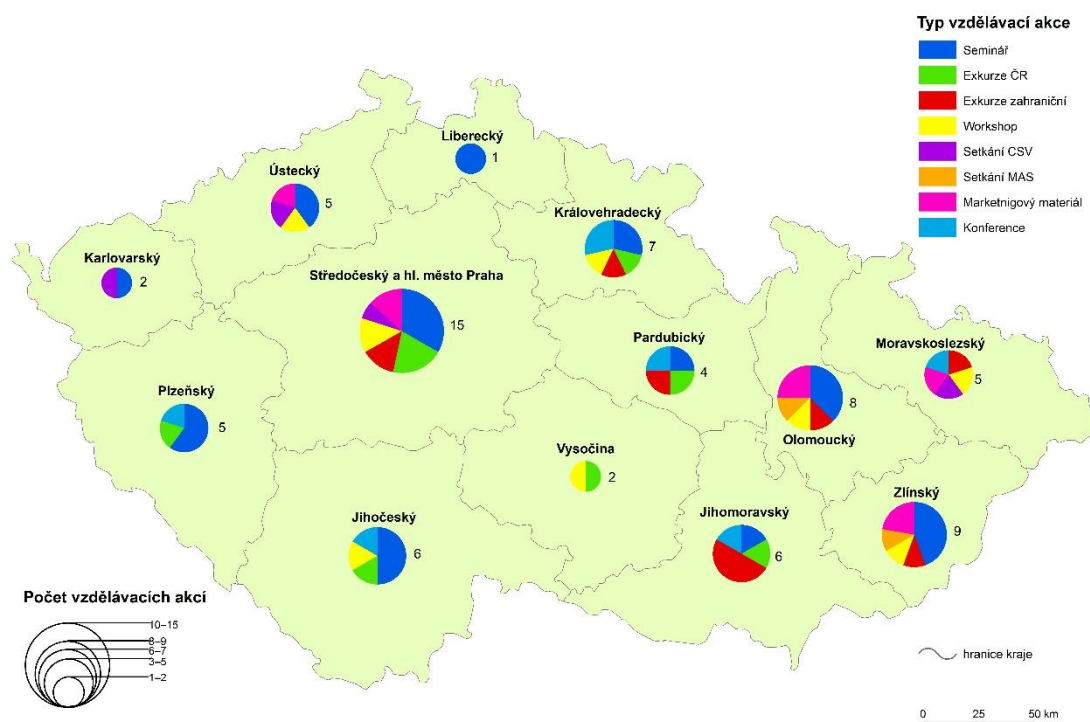
Činnosti a akce Celostátní sítě pro venkov jsou rozděleny dle sedmi regionálních odborů a dále dle krajů na Jihomoravský, Karlovarský, Jihočeský, Moravskoslezský, Olomoucký, Liberecký, Pardubický, Plzeňský, Ústecký, Zlínský, Královehradecký, Středočeský kraj a kraj Vysočina. Každý z krajů si v rámci Celostátní sítě pro venkov a jejich koordinátorů stanoví plán na propagaci rozvoje venkova. Jedná se o různé marketingové činnosti jako jsou semináře, setkání, konference, workshopy, ale i exkurze za různými projekty nejen v České republice, ale i v zahraničí. Mezi činnosti patří i různé tištěné informační materiály, které jsou šířeny na propagačních akcích. Každá propagační akce je určena určité cílové skupině např. pro širokou veřejnost, odbornou veřejnost, studenty, zemědělskou veřejnost, státní správu a samosprávu, neziskové organizace, odborné instituce nebo podnikatelské sektory. V rámci krajů vznikají z těchto organizací a veřejnosti různé skupiny, kterým se říká „Místní akční skupina“ (MAS). Kraje, koordinátoři Celostátní sítě pro venkov a Místní akční skupiny se zaměřují zejména na propagaci Programu rozvoje venkova a jeho dotačních titulů. Dále jsou možnosti rozvoje venkova propagovány na různých akcích, které se konají v rámci jednotlivých krajů. Samozřejmostí je i získávání zkušeností, poznatků, inspirace a příkladů z praxe v zahraničí, z tohoto důvodu se pořádají také různé zahraniční exkurze (Státní zemědělský intervenční fond, 2013f). V rámci jednoho sledovaného období je v České republice pořádáno v rámci Programu rozvoje venkova maximálně 15 různých akcí, a to v Praze a Středočeském kraji<sup>1</sup>. Následuje kraj Zlínský s devíti akcemi a kraj Olomoucký s osmi akcemi. Nejčastěji jsou v jednotlivých krajích pořádány ve všech krajích různé semináře

---

<sup>1</sup> Kraje Hlavní město Praha a Středočeský kraj jsou pro potřeby Programu rozvoje venkova považovány za jeden region.

(viz Obrázek 2). V každém kraji však mohou být pořádány nejenom různé akce (semináře, workshopy, exkurze atd.), ale i akce v rámci těchto akcí se v rámci jednotlivých krajů mohou lišit, protože jak bylo uvedeno výše, plány akcí připravují regionální koordinátoři (viz Tabulka 5).

Obrázek 2: Počet a typ akce v jednotlivých krajích Česka v rámci Programu rozvoje venkova ve 2. polovině roku 2018 a v 1. polovině roku 2019



Zdroj: (ArcData Praha et al., 2014; Státní zemědělský intervenční fond, 2013f)

Tabulka 5: Akce v rámci Programu rozvoje venkova v jednotlivých krajích  
ve 2. polovině roku 2018 a v 1. polovině roku 2019

	Kraj												
	LB	HK	PA	MS	OL	ZL	JM	VY	JČ	PL	KA	ÚS	ST
<b>Čerpání z Programu rozvoje venkova 2014-2020</b>	x		x		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jednotná žádost		x	x	x	x	x							
<b>Semináře</b>													
Vesnice roku 2019					x	x			x	x		x	x
Den zemědělece a venkova									x				
Jarní zemědělec 2019													x
Začínáme podnikat v zemědělství – výživa hospodářských zvířat													x
"Česká kotlina – poušť nebo oáza?" - možnosti zadržování vody v krajině													x
Agrolesnictví													x
Zkušenosti z Programu rozvoje venkova v krajinném plánování												x	
Transfer zkušeností z rakouských MAS											x		
Společná zemědělská politika po roce 2020+					x	x				x			
Získání veřejných zakázek v rámci projektů Programu rozvoje venkova										x			
Odborné agrární a potravinářské fórum									x				
Podpora rozvoje zpracování masa na farmách							x						
Představní programu rozvoje venkova na akci Ovčácký den						x							
Moderní trendy a správné přístupy ke krajině a zeleni vesnic					x	x							
Sdílení současných poznatků vybraným okruhům rozvoje venkova a zemědělství			x										
Zemědělský den – propagační akce		x											
Aktuální přístupy k přípravě a realizaci Pozemkových úprav		x											
Kontaktní bod Celostátní sítě pro venkov na Zemědělské olympiádě žáků středních škol	x												
<b>Exkurze v České republice</b>													
Exkurze za projekty programu rozvoje venkova (2–4 dny, Lobeč a Vyhlídky)													x
Mosty mezi teorií a praxí (2 dny)													x
Setkávání teorie s praxí (2 dny)													x
Příklady dobré praxe – Zpracování a prodej produktů prvovýroby										x			
Venkovská turistika a agroturistika v jižních Čechách									x				
Zemědělství na Vysočině (2 dny)								x					
Výměna zkušeností na farmách (6 seminářů, workshopů na farmách)							x						
Realizace nástrojů politiky rozvoje venkova s vazbou na sektor lesního hospodářství			x										
Realizace pozemkových úprav a jejich význam pro zlepšení funkčnosti krajiny		x											
<b>Exkurze zahraniční</b>													



## **PRAKTICKÁ ČÁST**

První část diplomové práce byla zaměřena na teoretická východiska podpory českého zemědělství na venkově a na definici klíčových pojmů, jež se staly základem pro praktickou část, kdy cílem praktické části bude zjistit efektivnost vzdělávacích akcí a získat zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávacích akcí.

Praktická část tak bude zaměřena především na nehmotnou podporu českého zemědělství na venkově, která je poskytována v rámci Programu rozvoje venkova a v rámci Opatření M01 Předávání znalostí a informační akce. V rámci praktické části tak bude provedeno kvantitativní šetření mezi zemědělskou veřejností se zaměřením na pořádané akce v jednotlivých krajích.

### **3 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMU**

Na začátku empirického výzkumu je třeba vybrat ze tří možných typů výzkumu: kvalitativní, kvantitativní a smíšený výzkum (Disman, 2000). V současnosti je trendem využívat kombinaci kvantitativního a kvalitativního výzkumu v jednom výzkumu. To umožňuje využít výhody obou přístupů při řešení výzkumného problému (Hendl, 2005). Ačkoliv je moderní v současnosti využívat, jak kvantitativní, tak kvalitativní výzkum, bude v této diplomové práci využit pouze kvantitativní přístup k výzkumu, a to s ohledem na stanovené cíle uvedené v úvodu této diplomové práce a v kapitole 3.1.

K samotnému výzkumu bylo přistupováno v souladu s jednotlivými fázemi klasického kvantitativního výzkumu. V první řadě tak byl stanoven výzkumný problém a byl definován hlavní cíl diplomové práce, z něhož se odvíjely výzkumné otázky a hypotézy. Na jejich základě pak byl stanoven výzkumný vzorek respondentů a použití vhodných metod sběru a analýzy získaných dat (Gavora, 2000).

#### **3.1 VÝZKUMNÉ CÍLE A OTÁZKY**

Výzkumný problém byl stanoven na základě stavu dosavadního poznání v oblasti podpory českého zemědělství na venkově, který je popsán v teoretické části této diplomové práce. Na základě rešerše dostupné literatury a zdrojů bylo zjištěno, že oblast vzdělávání zemědělské veřejnosti je tématem, které není doposud v České republice

dostatečně zkoumáno. A to i přesto, že vzdělávání zemědělské veřejnosti je jednou z priorit SZP a tím zemědělské politiky v České republice.

Vzhledem k nedostatečnému množství informací o této problematice byl v této diplomové práci stanoven **hlavní cíl**:

**Získání uceleného obrazu o naplňování požadavků vzdělávání zemědělské veřejnosti v oblasti poskytování zemědělských dotací v rámci Programu rozvoje venkova.**

Hlavní cíl tak směřuje především do oblasti získání uceleného obrazu, o tom, jaká podpora je zemědělské veřejnosti poskytována a zda daná podpora je pro zemědělce dostačující, tj. jestli naplňuje jejich požadavky. Pořádané akce v rámci Programu rozvoje venkova (viz Tabulka 5) mají za cíl pomoc žadatelům s čerpáním finančních prostředků z dotačních programů, ale i stanovení vhodnosti daného dotačního titulu pro ně samotné. Akce pořádané v rámci Programu rozvoje venkova jsou ve své podstatě vzdělávací akce pro zemědělskou veřejnost a lze je považovat za určitou formu vzdělávání dospělých (viz Průcha, 2009, s. 481).

Podstatné není však jen to, že vzdělávací akce existují (viz Tabulka 5) a tím tak umožňují vzdělávat dospělé jedince, ale také to, kdo se vzdělávacích akcí účastní, jakých vzdělávacích akcí se účastní nejčastěji a zda jsou pořádané akce pro účastníka dostatečně efektivní a kvalitní svým obsahem, délkou a případně i formou. Na základě toho byly stanoveny **specifické cíle**:

Zjistit, zda vzdělávací akce jsou pro zemědělskou veřejnost dostačující,

- tj. ověřit efektivnost vzdělávacích akcí
- a získat zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávacích akcí.

Pro ujasnění stanovených specifických cílů jsou v následujícím textu definovány, na základě dostupné andragogické a pedagogické literatury, termíny efektivnost a kvalita vzdělávacích akcí, a to pro potřeby této diplomové práce. Průcha et al. (2003, s. 65) **efektivnost** vzdělávání definuje jako „komplexní pojem vyjadřující, za jakých podmínek vedou určité „vstupy“ vzdělávacích procesů k určitým „výstupům“. Pro naše potřeby výzkumu je možné využít se vstupy a výstupy obecně jako kurikulum, které Maňák et al. (2008, s. 14) definují jako „obsah vzdělávání (učivo) a proces jeho

osvojování, tj. jako veškerou zkušenost žáka (učícího se), kterou získává ve školském (vzdělávacím) prostředí, a činnosti, které jsou spojeny s jeho osvojováním a hodnocením.“ Nebo lze také vycházet ze základních otázek komplexního pojetí kurikula, tak jak je definovala Walterová (1994): proč, koho, čemu, jak, kdy, za jakých podmínek a s jakými očekávanými efekty vyučovat. Na základě těchto definic bude výzkum efektivnosti vzdělávacích akcí zaměřen na efektivnost obsahu, délky a formy vzdělávací akce. Vztah k výše uvedeným definicím je v Tabulce 6.

Tabulka 6: Vztah hodnotících kritérií vzdělávacích akcí k jejich efektivnosti

efektivnost vzdělávací akce	(Maňák et al., 2008)	(Walterová, 1994)
<b>obsah</b>	obsah vzdělávání	čemu?
<b>délka</b>	součást procesu osvojování	za jakých podmínek?
<b>forma</b>	činnosti spojené s osvojováním	jak?

Zdroj: (Maňák et al., 2008; Walterová, 1994)

Druhou částí specifického cíle je získání zpětné vazby o kvalitě vzdělávání. **Kvalita**, jako taková, je východiskem pro všechny vědní obory a nejinak tomu není ani v andragogice či obecné pedagogice. Často jsou skloňovány pojmy kvalita vzdělávání, kvalita školy, kvalita kurikula či kvalita výuky. Formální vymezení těchto pojmů je však problematické, ale naštěstí je empiricky uchopitelné (Janík et al., 2016). Je tak možné kvalitu uchopit prostřednictvím odpovědí na správně cílené otázky k respondentům.

Z výzkumného problému a stanovených cílů diplomové práce, pak vyplývají výzkumné otázky samotného výzkumu (Gavora, 2000). Výzkumné otázky lze rozdělit do několika oblastí:

1. způsob získávání poskytovaných informací,
2. hodnocení efektivity a kvality vzdělávacích akcí účastníky,
3. a vazby mezi oblastmi výzkumu.

### 3.1.1 VÝZKUMNÉ OTÁZKY NA ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ POSKYTOVANÝCH INFORMACÍ

V souladu s hlavním cílem práce je potřeba zjistit, zda se zemědělská veřejnost účastní akcí pořádaných v rámci Programu rozvoje venkova a jaké existují způsoby získávání informací o dotačních titulech Programu rozvoje venkova. Zemědělská veřejnost totiž nemusí získávat informace ze vzdělávacích akcí Celostátní sítě pro venkov, ale může využívat dostupné informace na internetových stránkách, což samozřejmě je také jeden ze způsobů vzdělávání (samostudium).

Tabulka 7: Výzkumné otázky vztahované ke způsobu získávání poskytovaných informací

**Výzkumná otázka č. 1:** Získává zemědělská veřejnost informace o dotačních programech Programu rozvoje venkova spíše z internetových stránek nebo se spíše účastní vzdělávacích akcí Programu rozvoje venkova?

**Výzkumná otázka č. 2:** Účastní se většina respondentů vzdělávacích akcí pořádaných Celostátní sítí pro venkov?

**Výzkumná otázka č. 3:** Kterého z typů (forem) vzdělávacích akcí se zemědělská veřejnost zúčastní nejčastěji?

**Výzkumná otázka č. 4:** Který typ vzdělávací akce je nejpřínosnější?

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Předpokladem pro výzkumnou otázku č. 1 (viz Tabulka 7) je především časové hledisko, kdy vzdělávací akce Programu rozvoje venkova jsou organizovány v určitý den a čas, který ne vždy jedincům vyhovuje. Z internetových zdrojů naopak mohou čerpat v jakoukoliv denní i noční hodinu. U čerpání informací z internetových zdrojů však hrozí riziko chybné interpretace poskytovaných informací, které pak může vyústit v chybné podání žádosti o dotaci. To může být pak motivací jedince k tomu, aby se účastnil vzdělávacích akcí, kde si jedinec může doplnit informace.



Předpokladem pro výzkumnou otázku č. 2 (viz Tabulka 7) je, že většinu respondentů bude zajímat, o čem akce pořádané Celostátní sítí pro venkov jsou, takže se dá předpokládat, že většina respondentů se nějaké akce zúčastnila.

Předpokladem pro výzkumnou otázku č. 3 (viz Tabulka 7) je především skutečnost, že semináře jsou pořádány v jedenácti regionech ze třinácti (viz Obrázek 2) a jedná se o nejčastěji nabízenou vzdělávací formu v rámci akcí Celostátní sítě pro venkov. Dalším předpokladem pro tuto akci je, že pro zemědělskou veřejnost se jedná o známější formu vzdělávací akce než workshop nebo se jim zdá přínosnější než marketingové materiály nebo exkurze, kde hůře získají informace, které pro podání žádosti o dotaci z Programu rozvoje venkova potřebují.

### **3.1.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY NA HODNOCENÍ EFEKTIVITY A KVALITY VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ ÚČASTNÍKY**

Další otázky již spadají do oblasti otázek hodnocení efektivity a kvality vzdělávacích akcí účastníky, které vychází ze specifických cílů diplomové práce.

Tabulka 8: Výzkumné otázky vztažené k hodnocení efektivity a kvality vzdělávacích akcí

**Výzkumná otázka č. 5:** Jak hodnotí zemědělská veřejnost obsahovou stránku vzdělávací akce?

**Výzkumná otázka č. 6:** Jak hodnotí zemědělská veřejnost délku vzdělávací akce?

**Výzkumná otázka č. 7:** Jak hodnotí zemědělská veřejnost kvalitu organizace vzdělávací akce včetně prezentujícího a poskytnutých materiálů?

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Kromě toho, že se zemědělská veřejnost vzdělávacích akcí účastní, je také důležité mít informace o tom, jaký mají vztah ke vzdělávací akci, které se jedinci zúčastnili. Proto byla stanovena výzkumná otázka č. 5 (viz Tabulka 8). Předpokladem pro výzkumnou otázku č. 5 (viz Tabulka 8) je skutečnost, že vzdělávací akce mohou

pořádat pouze akreditované organizace Ministerstva zemědělství, které prověřuje kvalitu těchto organizací. Další předpoklad pro hodnocení kladného hodnocení v případě semináře a workshopu je forma vzdělávací akce, kde se jedinci mohou dozvědět více k problematice, která je zajímavá.

Druhým aspektem je délka takovýchto vzdělávacích akcí, proto byla stanovena výzkumná otázka č. 6 vztahující se k délce jednotlivých akcí. Předpokladem pro výzkumnou otázku č. 6 (viz Tabulka 8) je skutečnost, že vzdělávací akce pořádají odborníci z dané oblasti, kteří dokážou kvalitně rozvrhnout časové možnosti dané vzdělávací akce.

Dalším důležitým aspektem je kvalita samotné vzdělávací akce. To samozřejmě souvisí s kvalitou organizace, organizátora (prezentujícího), ale i poskytnutých materiálů. Z tohoto důvodu byla stanovena výzkumná otázka č. 7 (viz Tabulka 8). Opět předpokladem pro tuto výzkumnou otázku je skutečnost, že vzdělávací akce pořádají odborníci z dané oblasti, kteří umějí pracovat s obsahem, délkou, ale umí i vytvářet materiály k dané vzdělávací akci.

### **3.1.3 VÝZKUMNÉ OTÁZKY DIFERENCOVANÉ PODLE CHARAKTERISTIK VÝZKUMNÉHO VZORKU**

V dalším kroku je možné klást výzkumné otázky diferencované podle typu respondenta, protože jiné požadavky na kvalitu vzdělávací akce může mít fyzická osoba a jiné může mít právnický subjekt. Stejně tak požadavky na kvalitu mohou být odlišné mezi jednotlivými kraji (viz Tabulka 9).

Tabulka 9: Výzkumné otázky diferencované podle charakteristik výzkumného vzorku

**Výzkumná otázka č. 8:** Liší se hodnocení kvality vzdělávací akce mezi fyzickou osobou a právnických subjektem?

**Výzkumná otázka č. 9:** Liší se hodnocení kvality vzdělávacích akcí zemědělské veřejnosti mezi jednotlivými kraji?

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Předpokladem pro výzkumnou otázku č. 8 (viz Tabulka 9) je skutečnost, že právnické osoby si často najímají konzultanty pro oblast zemědělství, kteří za ně veškeré formality ohledně dotací zařídí. Tudíž zástupci firem (právnických osob) se nepotřebují účastnit různých vzdělávacích akcí za účelem dalšího vzdělávání v oblasti získávání dotací. Naopak fyzická osoba (soukromník), pokud chce žádat o dotace, tak obvykle nemá takové množství finančních prostředků, aby si zajistil třetí osobu, která by za něj formality ohledně dotací zařídila, tudíž se dá předpokládat, že se bude častěji účastnit různých vzdělávacích akcí za účelem získat informace o možnostech získání dotací. Na druhou stranu je třeba pracovat také s faktorem času, kdy soukromník nemá tolik časových možností se vzdělávacích akcí zúčastnit, a to především proto, že ho dostatečně zaměstnává jeho podnikání v oblasti zemědělství. Také požadavky na vzdělávací akce se mohou mezi fyzickou osobou a právnickým subjektem lišit.

Dále mezi charakteristiky účastníka vzdělávací akce lze řadit kraj, ze kterého pochází, proto byla stanovena výzkumná otázka č. 9 (viz Tabulka 9). Předpokladem pro tuto výzkumnou otázku je, že vzdělávací akce pořádají jednotlivá regionální pracoviště odděleně. Na druhou stranu je předpokladem, že kvalitou se jednotlivá regionální pracoviště nebudou lišit, protože ve všech regionech by měly být vzdělávací akce zajišťovány s podobnou kvalitou a propagací. Navíc vzdělávací akce mohou provádět pouze akreditované organizace Ministerstvem zemědělství, které mohou fungovat napříč všemi kraji v České republice (Státní zemědělský intervenční fond, 2013e).

### **3.1.4 VÝZKUMNÉ OTÁZKY DIFERENCOVANÉ PODLE TYPU VZDĚLÁVACÍ AKCE**

Důležitou součástí hodnocení kvality je také hodnocení kvality podle toho, jaký typ akce respondent hodnotil. Z tohoto důvodu byla stanovena výzkumná otázka, která diferencuje výzkumný vzorek podle typu vzdělávací akce.

Tabulka 10: Výzkumné otázky diferencované podle typu vzdělávací akce

**Výzkumná otázka č. 10:** Jak hodnotí zemědělská veřejnost obsahovou stránku vzdělávací akce v závislosti na typu vzdělávací akce?

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Předpokladem pro tyto výzkumné otázky je to, že různé formy vzdělávání mohou mít především různý obsah. Samozřejmě se dá předpokládat, že mohou mít i různou délku a že zemědělská veřejnost na ně může mít jiné požadavky, ale vzhledem k velikosti výzkumného vzorku, tyto výzkumné otázky nebyly stanoveny.

### **3.2 VÝZKUMNÝ VZOREK**

Na základě cílů diplomové práce byl stanoven výzkumný vzorek, a to zemědělská veřejnost, která čerpá finanční podporu z Programu rozvoje venkova. Zemědělskou veřejnost lze charakterizovat jako skupinu jedinců, kteří podnikají v oblasti zemědělství. V rámci zemědělské veřejnosti, pak lze vyčlenit žadatele o finanční podporu v rámci Programu rozvoje venkova. To jsou jedinci ze zemědělské veřejnosti, kteří podávají žádost o dotaci v rámci Programu rozvoje venkova, a o tuto část zemědělské veřejnosti se zajímá tato diplomová práce.

Výzkumný vzorek v roce 2018 činil 5 603 žadatelů o finanční podporu z Programu rozvoje venkova (Státní zemědělský intervenční fond, 2018). Pro zajištění reprezentativnosti vzorku výzkumu dle Gavory (2000) je potřeba zajistit 357 účastníků výzkumu.

Respondenti byli osloveni v průběhu podávání samotné žádosti o dotace z Programu rozvoje venkova, a to jednotlivými pracovníky na regionech. Účast ve výzkumu byla pro oslovené dobrovolná. Cílem však bylo získat rovnoměrné rozložení respondentů v jednotlivých krajích, proto byl použit stratifikovaný výběr dle krajů (více v Gavora, 2000). Během výzkumu se však podařilo získat pouze 195 respondentů.

### 3.3 METODY VÝZKUMU

Vzhledem k podstatě stanoveného cíle této diplomové práce: „Získat ucelený obraz o naplňování požadavků vzdělávání zemědělské veřejnosti v oblasti poskytování zemědělských dotací v rámci Programu rozvoje venkova,“ byla zvolena jako metoda sběru dat dotazníkové šetření a jako metoda analýzy dat jeho kvantitativní vyhodnocení. Kvalitativní metody sběru dat by totiž neumožnily získat ucelený obraz (myšleno ve smyslu obecného vhledu do dané problematiky), ale bylo by je možné využít pro získání vhledu do podoby konkrétních vzdělávacích akcí (více v Švaříček and Šedřová, 2007). Z takového výzkumu by však nemohlo dojít k zobecnění vybraných tvrzení, což by znemožnilo získat ucelený obraz o vzdělávání zemědělské veřejnosti.

Pro samotný sběr dat bylo využito tzv. anketární šetření, do kterého jsou respondenti zařazováni na základě jejich dobrovolnosti (Chráska, 2007). Dále byl použit dotazník, který je vhodnou metodou pro „*hromadné získávání údajů o velkém počtu odpovídajících*“ (Gavora, 2000, s. 99).

Při sestavování otázek v dotazníku bylo vycházeno ze stanovených výzkumných otázek a hypotéz. Všechny otázky v dotazníku byly koncipovány jako uzavřené (viz Příloha I). Kromě jedné otázky, která byla koncipována jako výběrová s několika možnými odpověďmi, bylo možné u všech otázek zvolit jen jednu vhodnou odpověď. Pro zhodnocení efektivity a kvality vzdělávací akce bylo využito tzv. škálování (více v Chráska, 2007). Úplná podoba dotazníku použitého v této diplomové práci je v Příloze I.

Pro analýzu získaných dat prostřednictvím dotazníkového šetření byly využity základní statistické metody (absolutní a relativní četnosti), test dobré shody chí-kvadrát, test nezávislosti chí-kvadrát pro kontingenční tabulky. Výsledky byly také vizualizovány v podobě grafů. Pro testování dobré shody chí-kvadrát a test nezávislosti chí-kvadrát pro kontingenční tabulky byla využita online statistická kalkulačka (Stangroom, 2019) a MS Excel.

### 3.4 ORGANIZACE VÝZKUMU

Proces samotného empirického výzkumu lze rozdělit do několika etap: sestavení dotazníku, předvýzkum, úprava dotazníku podle výsledků předvýzkumu, distribuce dotazníku k respondentům, návrat vyplněných dotazníků a vyhodnocení výsledků získaných z dotazníku.

Podobě dotazníku se věnuje předcházející kapitola 3.3. V souladu s Gavorou (2000) byl také proveden tzv. předvýzkum, kterého se zúčastnilo 10 respondentů. Cílem předvýzkumu bylo prověřit srozumitelnost jednotlivých otázek. Na základě vyhodnocení vyplněných dotazníků a diskuse s účastníky předvýzkumu byly upraveny otázky v dotazníku do podoby dotazníku, která je v Příloze I.

Anketární šetření probíhalo v období od 16. 5. 2019 do 28. 6. 2019. Na regionální pracoviště Oddělení příjmu žádostí a LPIS bylo odesláno 390 dotazníků, které pracovníci tohoto oddělení distribuovali k žadatelům. Na každý region bylo odesláno 30 kusů dotazníku. Anketární šetření bylo prováděno anonymně, na což byli respondenti z řad žadatelů upozorněni pracovníky Oddělení příjmů žádostí a LPIS a zároveň tato informace byla uvedena společně s cílem a účelem dotazníku v jeho záhlaví (viz Příloha I).

Celkově se vrátilo pouhých 184 dotazníků, tj. celková návratnost anketárního šetření byla 47 %. To odpovídá rozmezí návratnosti 30 – 60 %, které udává Gavora (2000). Návratnost za jednotlivé kraje je pak uvedena v následující kapitole 3.5. Bohužel nastala situace, kdy 184 dotazníků není reprezentativním vzorkem. Přesto, však lze i na takovémto vzorku dat najít určité trendy. Výsledky výzkumu je však vždy nutné citlivě interpretovat, a to vždy s ohledem na velikost vzorku (Hendl, 2015).

Po ukončení sběru dat prostřednictvím dotazníků bylo přistoupeno k samotné analýze dat a interpretaci výsledků, které se věnuje následující kapitola 3.5.

### 3.5 VÝSLEDKY VÝZKUMU

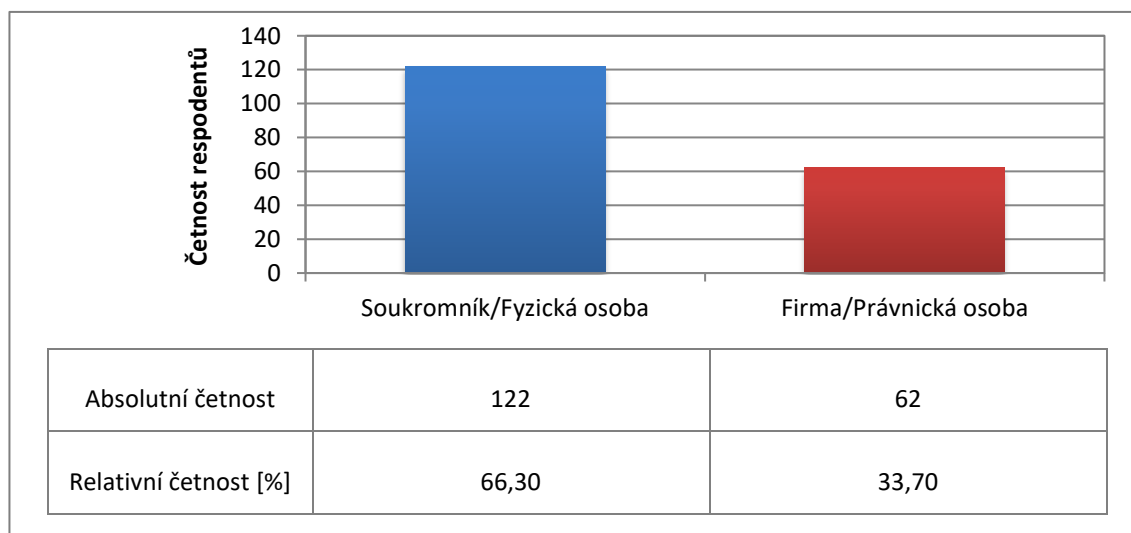
Tato kapitola se zabývá analýzou získaných údajů z anketárního šetření. Celkem bylo distribuováno 390 dotazníků. Z celkového počtu distribuovaných dotazníků bylo vyplněno 184 dotazníků. Jak už bylo uvedeno výše, návratnost byla tedy 47 %. Důvodem k přibližně 50 % návratnosti mohl být nedostatek času jednotlivých respondentů pro vyplnění dotazníku, nebo neochota vyplňovat další formulář, protože žadatelé o dotace musí vyplnit poměrně dost položek v samotné žádosti o dotaci.

#### 3.5.1 VLASTNOSTI VÝZKUMNÉHO VZORKU

Vlastnosti výzkumného vzorku je možné najít v prvních čtyřech otázkách dotazníku (viz Příloha I). Otázky rozdělují respondenty podle právní formy podnikání (otázka č. 1), velikosti hospodářství (otázka č. 2), kraje hospodaření (otázka č. 3) a dle toho, zda čerpají dotace z Programu rozvoje venkova (otázka č. 4).

##### ***Otázka č. 1 – Právní forma podnikání***

Graf 3: Právní forma podnikání

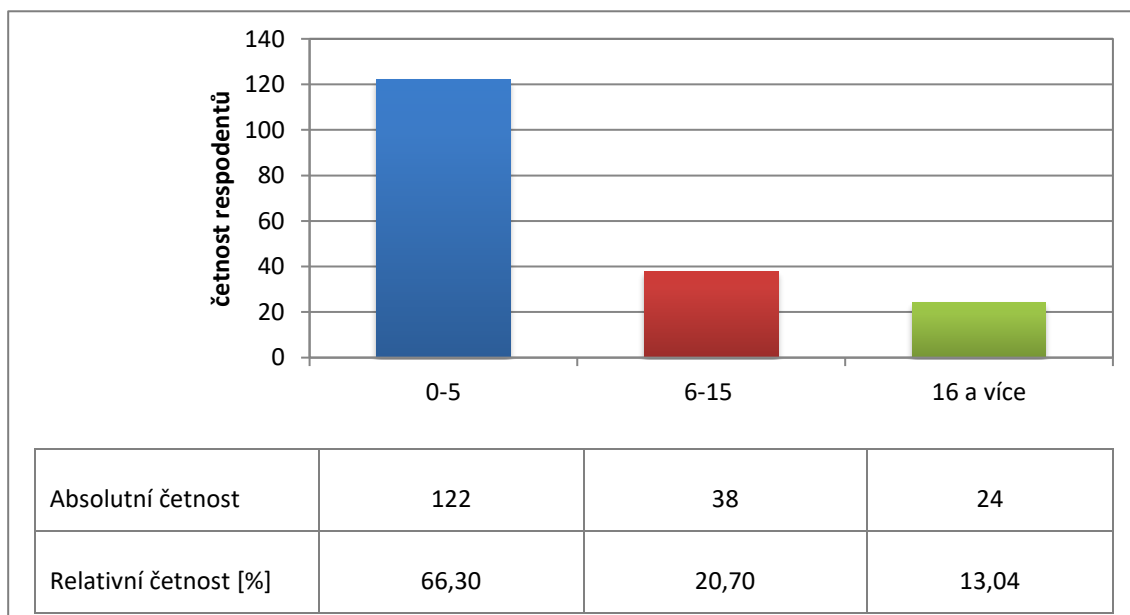


Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Anketárního šetření se zúčastnilo 184 respondentů, z toho 122 fyzických osob a 62 právnických osob. Právnických osob bylo o polovinu méně než fyzických osob (viz Graf 3).

**Otázka č. 2 – Kolik máte zaměstnanců?**

Graf 4: Rozdělení respondentů dle počtu zaměstnanců



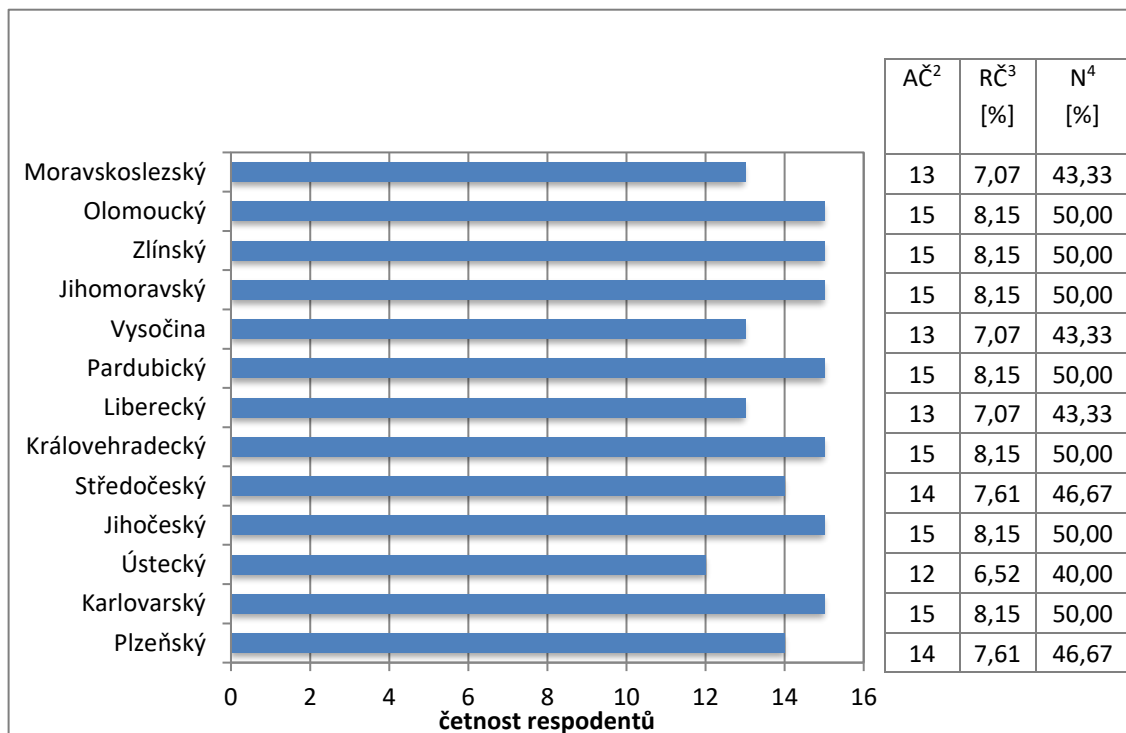
Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Z grafu 4 vyplývá, že převládají soukromníci, popř. malé firmy, kdy 122 (66,30 %) respondentů odpovědělo, že mají 0–5 zaměstnanců. Druhou skupinou o 38 (20,70 %) odpovědích jsou firmy (právnické osoby) o 6–15 zaměstnancích, ty následují o 24 (13,04 %) odpovědích firmy (právnické osoby) o 16 a více zaměstnancích.



### Otázka č. 3 – Uveďte prosím kraj hospodaření

Graf 5: Rozdělení dle kraje hospodaření



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Územní rozložení respondentů je rovnoměrné a pohybuje se v rozmezí od 12 do 15 respondentů (AČ) za uvedený region (viz Graf 5). Návratnost (N) dotazníků z anketárního šetření je nejvyšší v Olomouckém, Zlínském, Jihomoravském, Pardubickém, Královéhradeckém, Jihočeském a Karlovarském kraji. Přesto návratnost dosahuje pouze 50 %. V ostatních regionech je návratnost dotazníků ještě nižší. Nejnížší je v Ústeckém kraji, kde dosahuje 40 %.

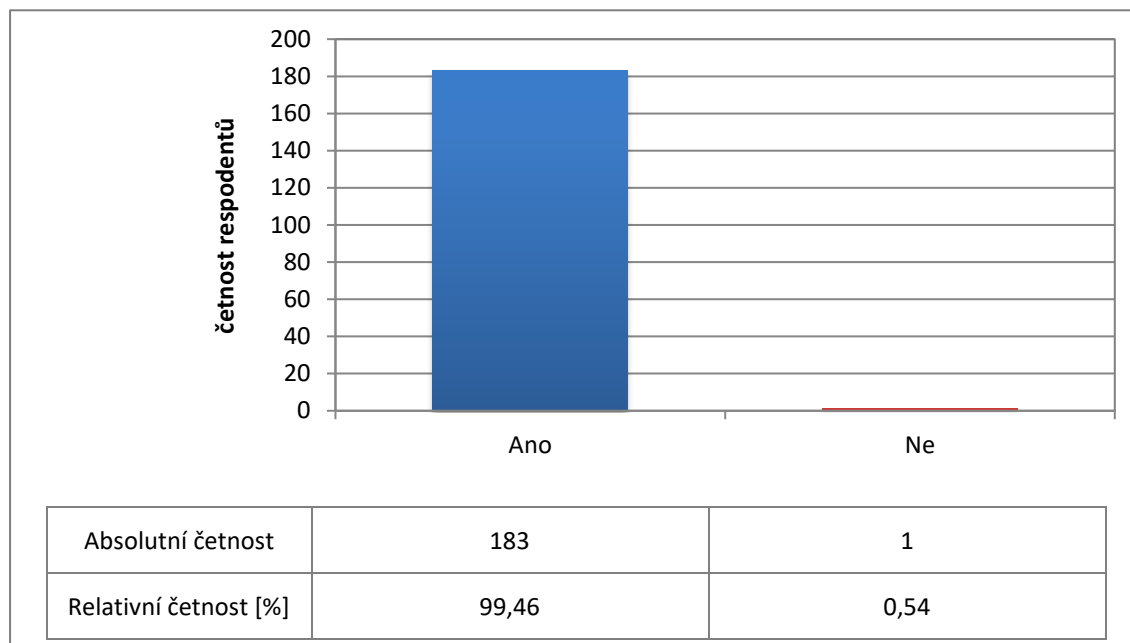
<sup>2</sup> Absolutní četnost

<sup>3</sup> Relativní četnost

<sup>4</sup> Návratnost

#### Otázka č. 4 – Čerpáte dotace z Programu rozvoje venkova?

Graf 6: Čerpání dotací z Programu rozvoje venkova



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Většina respondentů (183; 99,46 %) z celkového počtu 184 čerpá finanční prostředky z Programu rozvoje venkova. Pouze jeden (0,54 %) z respondentů odpověděl, že finanční prostředky nečerpá (viz Graf 6).

#### 3.5.2 ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ POSKYTOVANÝCH INFORMACÍ

Následuje analýza položek dotazníku, které byly zaměřeny na získávání informací ohledně Programu rozvoje venkova a na vzdělávací akce spojené s tímto programem. Otázky byly položeny tak, aby bylo možné zjistit, zda se akcí z Programu rozvoje venkova účastní, jakých se účastní a každý respondent si vybral jednu z pořádaných akcí, kterou následně ohodnotil. Zároveň tyto otázky odpovídají na stanovené výzkumné otázky v kapitole 3.1.1.

### **Otázka č. 5 – Kde získáváte nejčastěji aktuální informace ohledně Programu rozvoje venkova?**

Uvedená otázka souvisí se stanovenou výzkumnou otázkou č. 1. Na základě výzkumné otázky č. 1 (viz Tabulka 7) byla stanovena nulová a alternativní hypotéza (viz Tabulka 11).

Tabulka 11: Hypotézy pro čerpání informací ze zdrojů

**H<sub>01</sub>**: Zemědělská veřejnost čerpá informace ze zdrojů (internetové stránky SZIF, internetové stránky MZe, Akce Celostátní sítě pro venkov) stejně.

**H<sub>A1</sub>**: Zemědělská veřejnost čerpá informace ze zdrojů rozdílně.

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Pro testování H<sub>01</sub> byl využit *Test dobré shody chí-kvadrát* (viz Obrázek 3). Na základě výsledné hodnoty  $\chi^2 = 44,661$  při dvou stupních volnosti a hladině významnosti 0,05 (5 %) je H<sub>01</sub> zamítnuta, protože vypočítaná hodnota  $\chi^2 = 44,661$  je vyšší než kritická hodnota  $\chi^2_{0,05}(2) = 5,991$  (Chráška, 2007). Platí tedy H<sub>A1</sub>, že *Zemědělská veřejnost čerpá informace ze zdrojů rozdílně*. Stejného výsledku lze dosáhnout pomocí p-hodnoty, která je menší než 0,00001, což poukazuje na to, že rozdíly mezi skupinami získávání informací jsou signifikantní (viz Obrázek 3 a Graf 7).

Obrázek 3: Výpočet chí-kvadrát testu na čerpání informací ze zdrojů

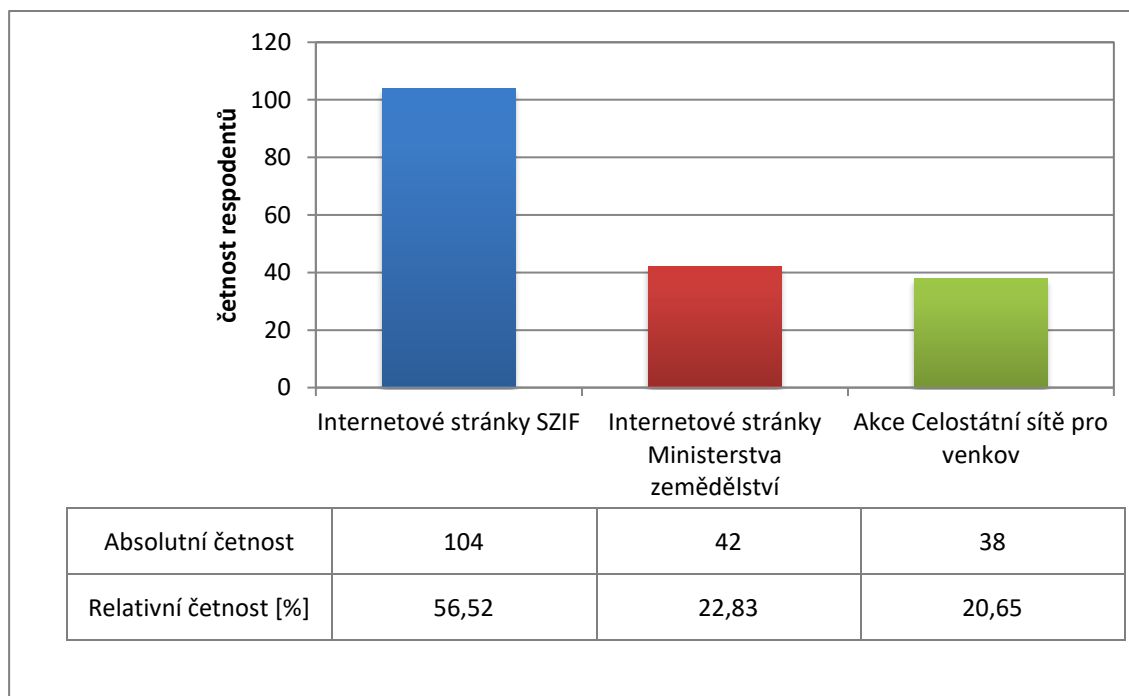
	Observed	Expected	Difference	Difference Sq.	Diff. Sq. / Exp Fr.
SZIF	104	61.33	42.67	1820.73	29.69
MZe	42	61.33	-19.33	373.65	6.09
CSV	38	61.34	-23.34	544.76	8.88
					44.661

The Chi<sup>2</sup> value is 44.661. The p-value is < .00001. The result is significant at  $p < .05$ .

Zdroj: (Stangroom, 2019)

Nejvíce respondentů využívá k zjištění aktuálních informací ohledně Programu rozvoje venkova internetové stránky SZIF, a to 104; 56,52 % (viz Graf 7). Druhé místo v počtu 42 (22,83 %) obsadily internetové stránky Ministerstva zemědělství. To bylo následováno akcemi Celostátní sítě pro venkov v počtu 38 (20,65 %).

Graf 7 : Získávání informací ohledně Programu rozvoje venkova



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

**Otázka č. 6 – Zúčastnil/a jste se jakékoli vzdělávací akce „Čerpání z Programu rozvoje venkova“ pořádané Celostátní sítě pro venkov?**

Uvedená otázka souvisí s výzkumnou otázkou č. 2 (viz Tabulka 7), na jejímž základě byla stanovena nulová a alternativní hypotéza (viz Tabulka 12).

Tabulka 12: Hypotézy o účasti na vzdělávacích akcích

**H<sub>02</sub>:** Vzdělávacích akcí Celostátní sítě pro venkov se zúčastní stejný počet respondentů, jako se jí nezúčastní.

**H<sub>A2</sub>:** Existující rozdíly u respondentů v účasti na vzdělávací akci pořádané Celostátní sítí pro venkov.

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Pro testování H<sub>02</sub> byl využit *Test dobré shody chí-kvadrát* (viz Obrázek 4). Na základě výsledné hodnoty  $\chi^2 = 172,196$  při jednom stupni volnosti a hladině významnosti 0,05 (5 %) je H<sub>02</sub> zamítnuta, protože vypočítaná hodnota  $\chi^2 = 172,196$  je vyšší než kritická hodnota  $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$  (Chráška, 2007). Platí tedy H<sub>A2</sub>, že existují rozdíly u respondentů v účasti na vzdělávací akci pořádané Celostátní sítí pro venkov. Stejného výsledku lze dosáhnout pomocí p-hodnoty, která je menší než 0,00001, což poukazuje na to, že rozdíly jsou signifikantní (viz Obrázek 4 a Graf 8).

Obrázek 4: Výpočet chí-kvadrát testu o účasti na vzdělávacích akcích

	Observed	Expected	Difference	Difference Sq.	Diff. Sq. / Exp Fr.
ANO	181	92	89.00	7921.00	86.10
NE	3	92	-89.00	7921.00	86.10
					172.196

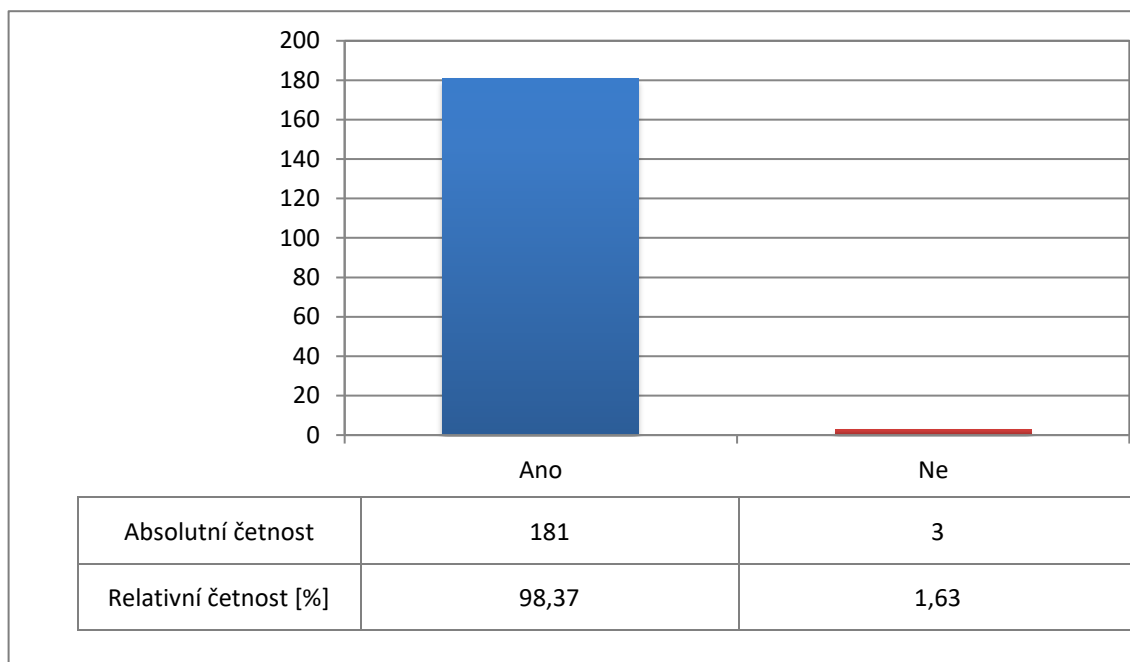
The Chi<sup>2</sup> value is 172.196. The p-value is < .00001. The result is significant at  $p < .05$ .

Zdroj: (Stangroom, 2019)

Otázka č. 6, zda se zúčastnili jakékoliv vzdělávací akce „Čerpání z Programu rozvoje venkova“, jež jsou pořádané Celostátní sítí pro venkov odpovědělo 181 (98,37 %) respondentů, že ano. Z celkového počtu 184 respondentů odpověděli jenom 3 (1,63 %), že se akcí pořádaných Celostátní sítí pro venkov neúčastní (viz Graf 8).

Vzhledem k tomu, že u otázky č. 6 zda se účastní jakékoliv vzdělávací akce „Čerpání z Programu rozvoje venkova“ odpověděli 3 respondenti, že se vzdělávacích akcí neúčastní, bude dále ve výzkumu pracováno se 181 respondenty, jež se některé ze vzdělávacích akcí zúčastnili.

Graf 8: Účast na vzdělávací akci



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

***Otázka č. 7 – Jakých akcí v rámci Programu rozvoje venkova jste se zúčastnil/a (je možné vybrat více odpovědí)***

Uvedená otázka z dotazníku souvisí s výzkumnou otázkou č. 3 (viz Tabulka 8). Jedná se o jedinou otázku z dotazníku, kde respondenti mohli z odpovědí vybrat více odpovědí.

Na základě výzkumné otázky č. 3 byla stanovena nulová a alternativní hypotéza (viz Tabulka 13).

Tabulka 13: Hypotézy o účasti na typech vzdělávacích akcí

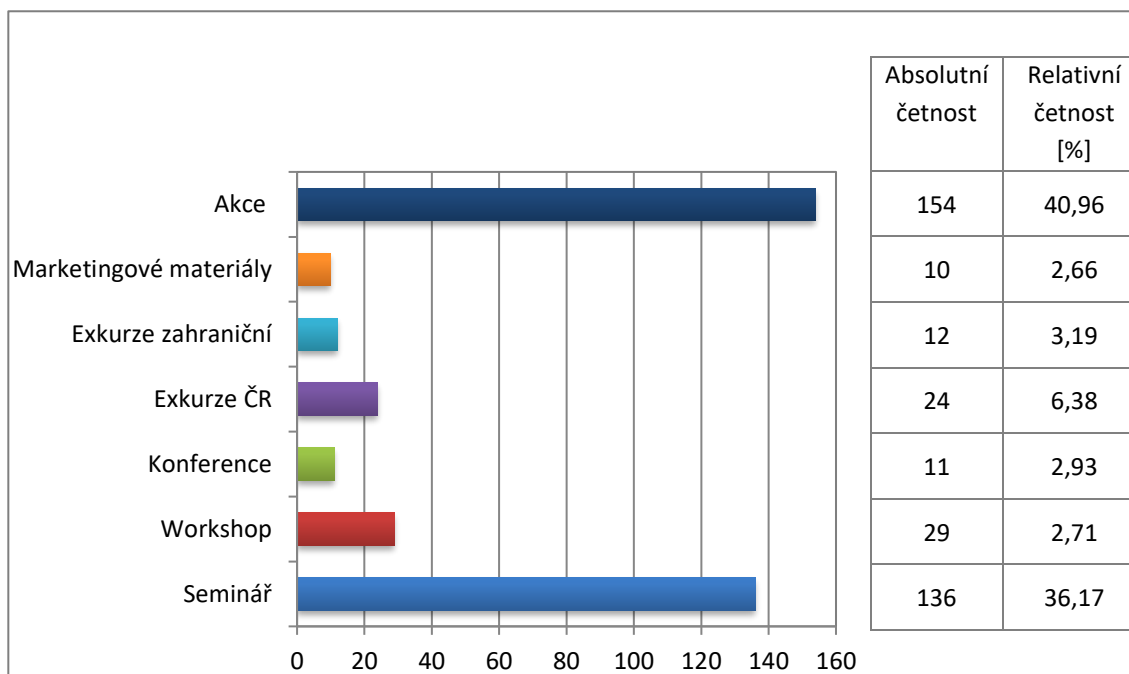
**H<sub>03</sub>**: Všech forem vzdělávacích akcí pořádaných Celostátní sítí pro venkov se účastí stejný počet respondentů.

**H<sub>A3</sub>**: Existující rozdíly u respondentů v účasti na různých formách vzdělávací akcí pořádané Celostátní sítí pro venkov.

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Podoba odpovědí na otázky neumožňuje použít chí-kvadrát test, jako v předcházejících otázkách, protože právě respondenti mohli vybrat více možných odpovědí. Závěry o stanovených hypotézách byly stanoveny na základě spočítaných absolutních a relativních četností (viz Graf 9). Na základě rozložení dat v grafu, je možné tvrdit, že H<sub>03</sub> je zamítnuta a je potvrzena H<sub>A3</sub>.

Graf 9: Typy vzdělávacích akcí Programu rozvoje venkova



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Nejvíce vyhledávanou akcí jsou v zastoupení 154 (40,96 %) odpovědi různé akce (dožínky, dny cibule, zemědělský den atd.), které jsou pořádané v rámci Celostátní sítě pro venkov (viz Graf 9). Akce jsou následovány semináři, kterých se zúčastnilo 136 (36,17 %) respondentů, poté již mají menší zastoupení workshop 29 (7,71 %), exkurze v ČR 24 (6,38 %), exkurze zahraniční 12 (3,19 %), konference 11 (2,93 %) a poslední místo obsadily marketingové materiály v počtu 10 (2,66 %) odpovědí (viz Graf 9).

**Otázka č. 8 – Vyberte typ akce, která pro vás v rámci programu Rozvoje venkova byla nejpřínosnější. Tuto akci prosím zhodnoťte v následujících otázkách.**

Uvedená otázka souvisí s výzkumnými otázkami č. 4 (viz Tabulka 8), které hodnotí vybranou vzdělávací akci právě v této otázce. Opět byla stanovena nulová a alternativní hypotéza (viz Tabulka 14).

Tabulka 14: Hypotézy o nejpřínosnější vzdělávací akci

**H<sub>04</sub>:** Neexistují rozdíly v hodnocení přínosnosti různých typů vzdělávacích akcí pořádaných v rámci Programu rozvoje venkova.

**H<sub>A4</sub>:** Existující rozdíly v hodnocení přínosnosti různých typů vzdělávacích akcí pořádaných v rámci Programu rozvoje venkova.

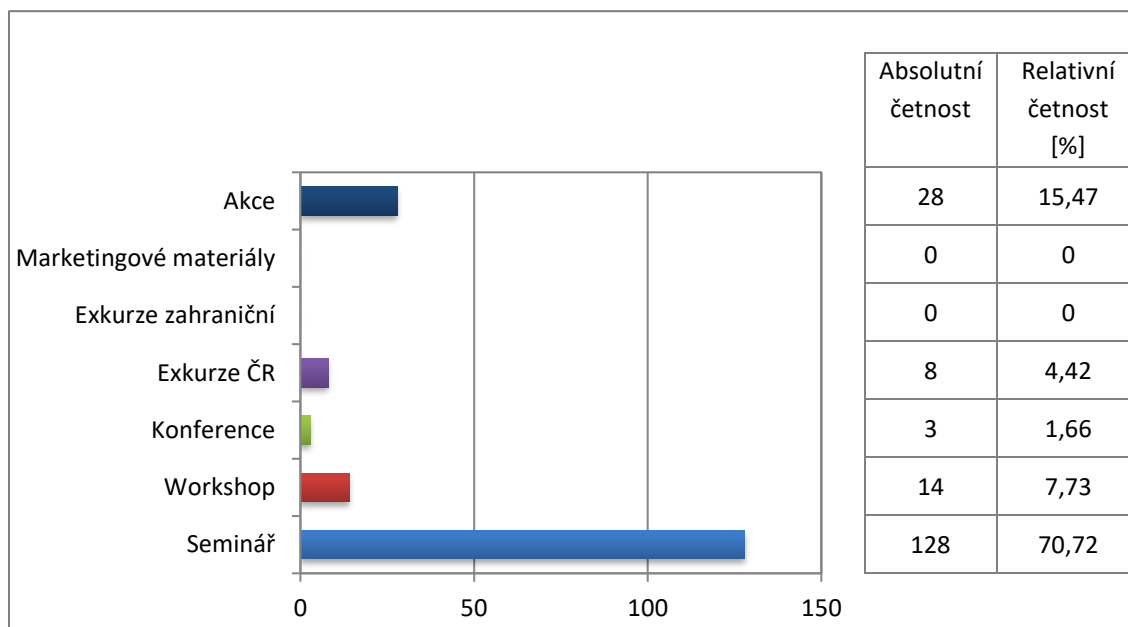
Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Platnost hypotézy H<sub>04</sub> byla opět testována na základě Testu dobré shody chí-kvadrát. Výsledná hodnota  $\chi^2 = 493,359$  při šesti stupních volnosti a hladině významnosti 0,05 je H<sub>04</sub> zamítnuta, protože vypočítaná hodnota je vyšší než kritická hodnota  $\chi_{0,05}^2(6) = 12,592$  (Chrásková, 2007). Platí tedy H<sub>A4</sub>, že existují rozdíly v přínosnosti různých typů vzdělávacích akcí pořádaných v rámci Programu rozvoje venkova. Stejného výsledku lze dosáhnout pomocí p-hodnoty, která je menší než 0,00001, což poukazuje na to, že rozdíly jsou signifikantní. Vzhledem k tomu, že online statistická kalkulačka (Stangroom, 2019) umožňuje zadat pro Test dobré shody



chí-kvadrát pouze pět hodnot, pak pro výpočet hodnoty  $\chi^2$  bylo využito softwaru MS Excel a pro výpočet p-hodnoty pak online statistická kalkulačka.

Graf 10: Nejpřínosnější akce v rámci Programu rozvoje venkova



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Vzdělávání pro zemědělce v rámci dotací je důležité. Pomáhá jim to při jejich podnikání. Proto bylo důležité zjistit, jaký druh vzdělávání je pro ně nejpřínosnější. Z odpovědí jednoznačně převládají u žadatelů semináře v počtu 128 (70,72 %) odpovědí (viz Graf 10). Další z akcí, které respondenti vybrali byly akce jako jsou dožínky, zemědělský den v počtu 28 (15,47 %) odpovědí. Workshop odpovědělo 14 (7,73 %) respondentů, exkurze ČR 8 (4,42 %) respondentů a konference 3 (1,66 %) respondenti.

### 3.5.3 HODNOCENÍ EFEKTIVITY A KVALITY VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ

Další otázky z dotazníku jsou vztaženy k výzkumným otázkám č. 5, 6 a 7 (viz Tabulka 8) a ke vzdělávací akci, kterou respondenti hodnotili jako nejpřínosnější v předchozí otázce. Tato kapitola se bude věnovat hodnocení celku, tj. bez rozdílu, o jakou vzdělávací akci se jednalo. Otázka č. 9 a 15 z dotazníku pokrývá svou podstatou

výzkumné otázky č. 5–7. Otázka č. 10–13 odpovídají svým obsahem výzkumné otázce č. 5. Otázka č. 14 pak odpovídá výzkumné otázce č. 6. Otázky č. 16–18 odpovídají výzkumné otázce č. 7. Pro každou otázku z dotazníku, pak byla stanovena opět nulová a alternativní hypotéza, která byla zamítána či potvrzována na základě relativní a absolutní četnosti odpovědí.

### **Otázka č. 9 a 15 – Celkové hodnocení vzdělávací akce**

- Splnila akce Vaše očekávání?
- Zúčastnil/a byste se pokračování nebo obdobné akce?

Pro otázky 9 a 15 z dotazníku byly stanoveny nulové a alternativní hypotézy (viz Tabulka 15).

Tabulka 15: Hypotézy pro celkové hodnocení vzdělávací akce

**H<sub>05</sub>**: Plnění očekávání respondentů od vzdělávacích akcí se statisticky významně neliší, tj. četnosti jsou stejné.

**H<sub>A5</sub>**: Plnění očekávání respondentů od vzdělávacích akcí se statisticky významně liší, tj. četnosti jsou různé.

**H<sub>06</sub>**: Další účast na podobné vzdělávací akci se statisticky významně neliší, tj. četnosti jsou stejné.

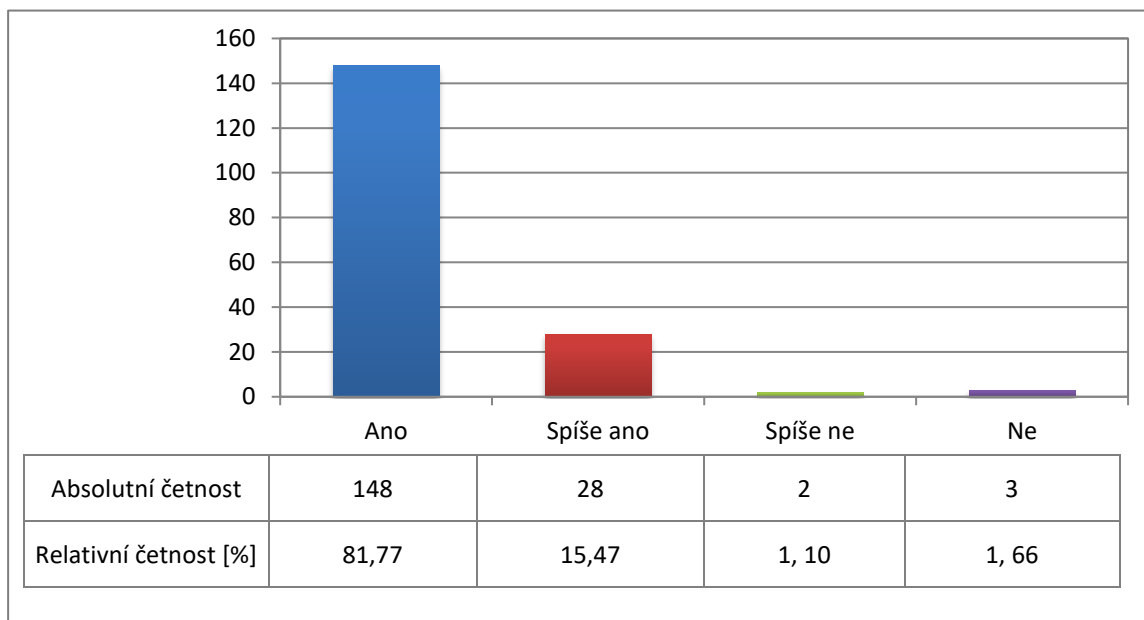
**H<sub>A6</sub>**: Další účast na podobné vzdělávací akci se statisticky významně liší, tj. četnosti jsou různé.

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Nerovnoměrnost rozložení odpovědí ohledně **plnění očekávání** je viditelná v Grafu 11. Pro většinu respondentů vzdělávací akce splnila očekávání (viz Graf 11). Ohledně očekávání ze 181 respondentů odpovědělo Ano 148 (81,77 %) respondentů a spíše ano 28 (15,47 %) respondentů, z čehož lze konstatovat, že vzdělávací akce splnila očekávání respondentů. Pouze 2 (1,10 %) odpověděli spíše ne a 3 (1,66 %) odpověděli,

že vzdělávací akce nesplnila jejich očekávání. Z tohoto důvodu byla zamítnuta  $H_{05}$  a potvrzena  $H_{A5}$ .

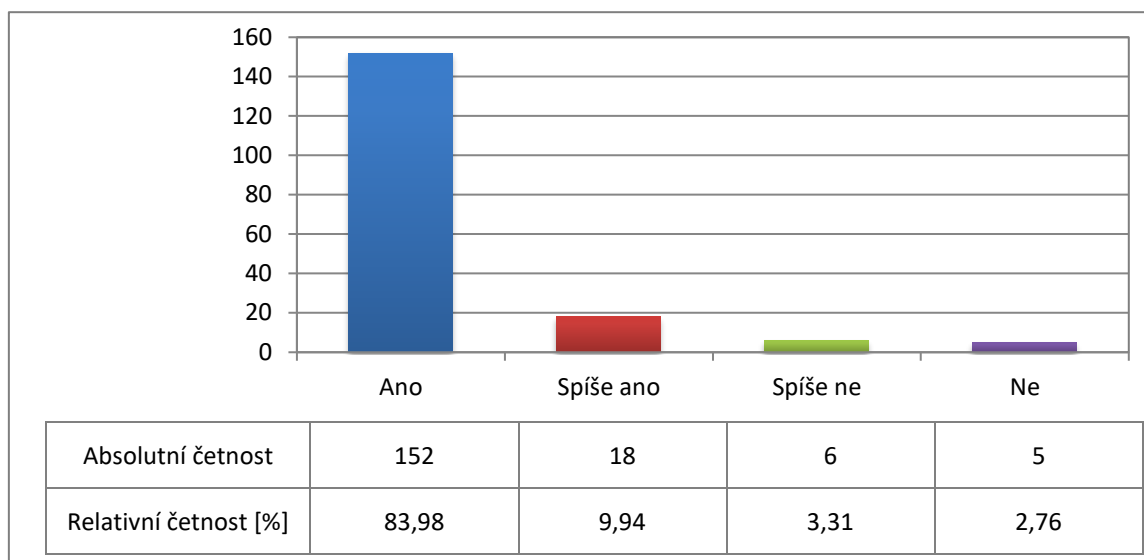
Graf 11: Očekávání respondentů ohledně vzdělávací akce



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Většina respondentů (152; 83,98 %) by se **další vzdělávací akce zúčastnilo** (viz Graf 12). Znalost odpovědi na tuto otázku je důležitá zejména pro další rozvoj takovýchto vzdělávacích akcí. Z odpovědi na tuto otázku se dá vytvořit obecnější závěr, že vzdělávací akce jsou pro veřejnost přínosné. Na základě absolutních a relativních četností, tak lze potvrdit alternativní hypotézu  $H_{A6}$ .

Graf 12: Účast na dalších vzdělávacích akcích



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

### ***Otázka č. 10–13 Obsah vzdělávací akce***

Hodnocení obsahu vzdělávací akce pokrývá šest otázek dotazníku:

- Bylo téma dostatečně obsáhlé?
- Byly Vám poskytnuty jasné informace?
- Obsah byl praktický a použitelný pro Vaši praxi / podnikatelskou činnost?
- Poskytnuté/prezentované informace Vám pomohli zažádat/vyplnit žádost o dotační titul?

Pro tyto otázky dotazníku byly opět stanoveny nulové a alternativní hypotézy (viz Tabulka 16).

Tabulka 16: Hypotézy k obsahu vzdělávací akce

**H<sub>07</sub>**: Hodnocení obsáhlosti vzdělávací akce respondenty se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.

**H<sub>A7</sub>**: Hodnocení obsáhlosti vzdělávací akce se statisticky významně liší, tj. mají různou četnost.

**H<sub>08</sub>**: Hodnocení jasnosti poskytnutých informací respondenty se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.

**H<sub>A8</sub>**: Hodnocení jasnosti poskytnutých informací respondenty se statisticky významně liší, tj. mají různou četnost.

**H<sub>09</sub>**: Hodnocení použitelnosti pro podnikatelskou činnost respondenty se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.

**H<sub>A9</sub>**: Hodnocení použitelnosti pro podnikatelskou činnost respondenty se statisticky významně liší, tj. mají různou četnost.

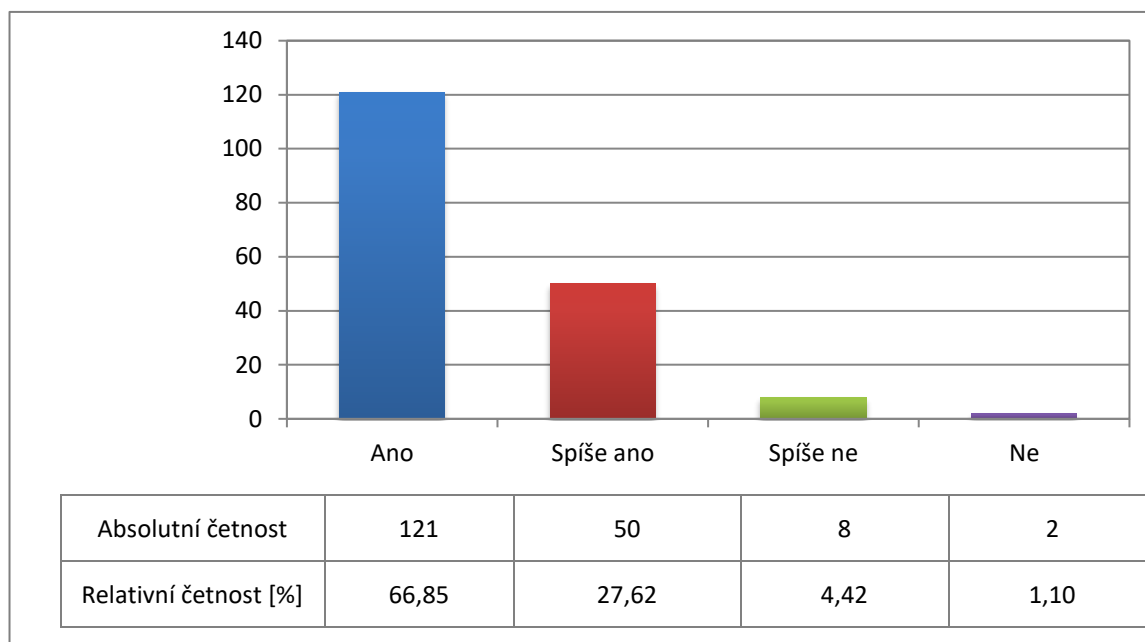
**H<sub>010</sub>**: Hodnocení nápomocnosti pro vyplnění žádosti o dotace respondenty se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.

**H<sub>A10</sub>**: Hodnocení nápomocnosti pro vyplnění žádosti o dotace respondenty statisticky významně liší, tj. mají různou četnost.

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

**Obsáhlost vzdělávací akce** byla pro většinu respondentů dostatečná. Pro pouhé dva respondenty byla nedostatečná (viz Graf 13). Na základě relativních četností odpovědí lze vyvrátit  $H_{07}$  a potvrdit  $H_{A7}$ .

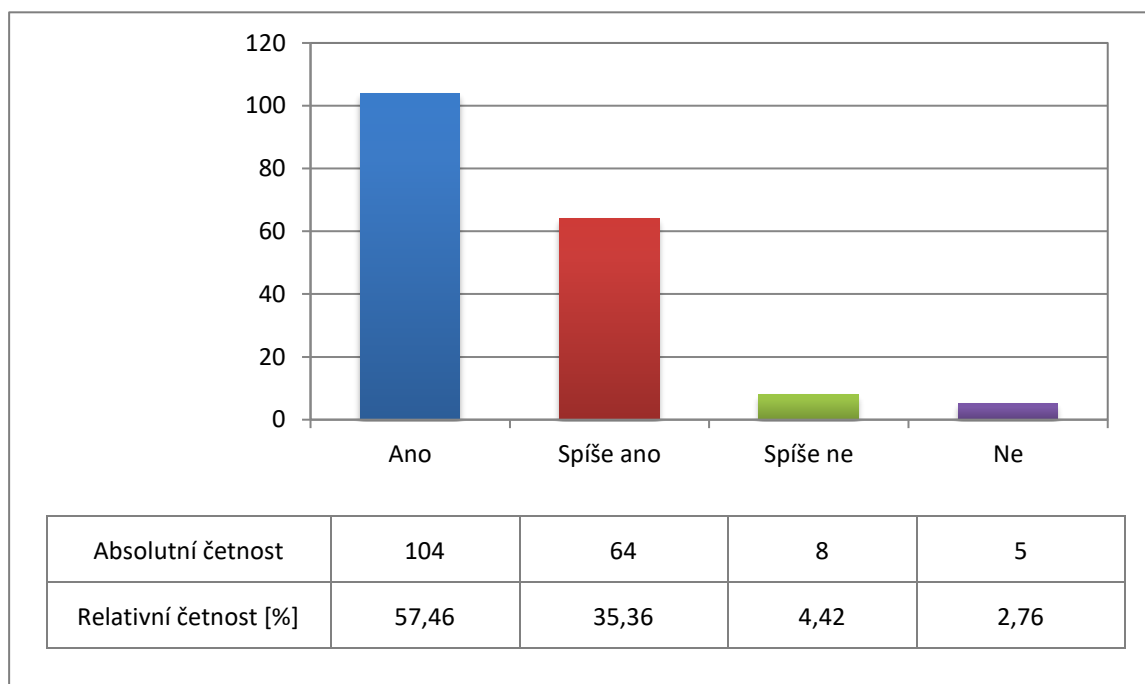
Graf 13: Obsáhlost vzdělávací akce



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Respondenti také hodnotili **jasnost poskytnutých informací** (viz Graf 14). Většina respondentů (168; 92,82 %; odpovědi ano a spíše ano) hodnotilo poskytnuté informace jako dostatečně jasné. Zbylých 7,18 % nehodnotilo poskytnuté informace jako dostatečně jasné. Toto může být způsobeno kvalitou prezentujícího nebo naopak nedostatečnými dosavadními znalostmi respondenta. Na základě absolutních a relativních četností v grafu 14 je možné potvrdit  $H_{A8}$  a zamítnout  $H_{08}$  (viz Tabulka 16).

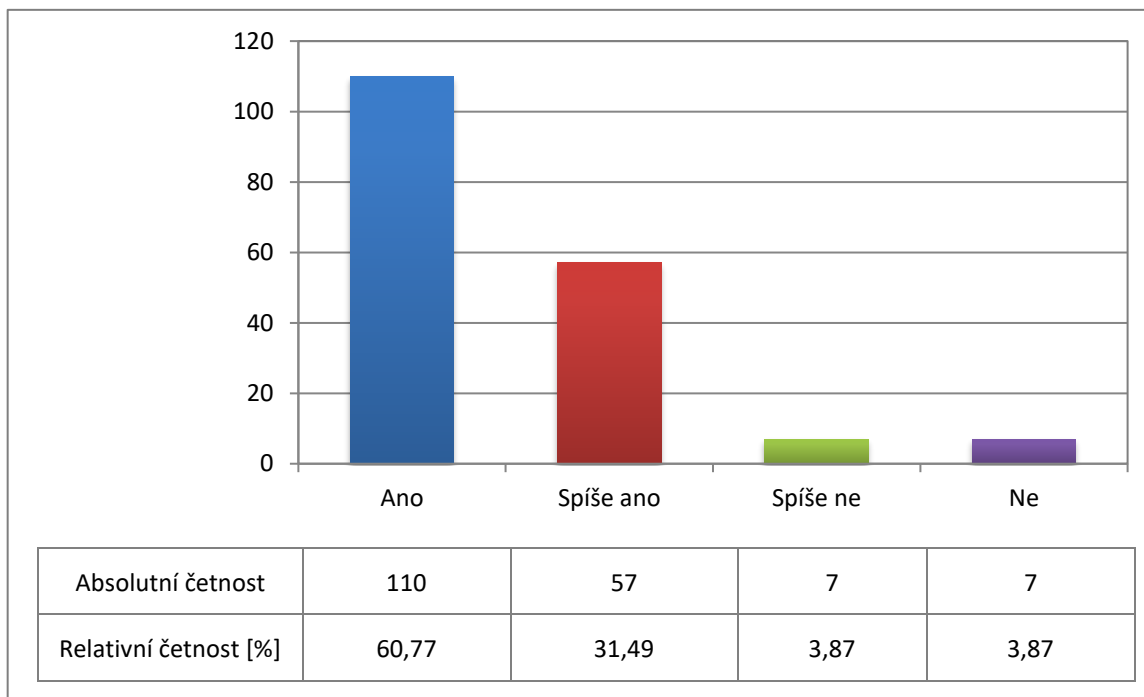
Graf 14: Poskytnutí informací na vzdělávací akci



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Podobná struktura četnosti byla i v případě hodnocení **možnosti využití informací v praxi**. Většina respondentů (110; 60,77 %) uvedla, že informace pro ně jsou použitelné v praxi, pro další významnou část jsou spíše použitelné v praxi (57; 31,49 %). Pro ostatní pak spíše nejsou nebo vůbec nejsou použitelné v praxi (viz Graf 15). Avšak je důležité mít na paměti, že pokud pro respondenta nejsou informace použitelné v praxi, tak to nemusí nutně znamenat, že vzdělávací akce je obsahově nekvalitní, ale může se jednat o nevhodně zvolenou vzdělávací akci respondentem, i přesto, že ji respondent označil jako nejpřínosnější. Vesměs však vzdělávací akce respondenti hodnotili jako praktické a přínosné pro jejich podnikatelskou činnost, proto je zamítnuta  $H_{09}$  a potvrzena  $H_{A9}$  (viz Tabulka 16).

Graf 15: Možnost využití informací v praxi

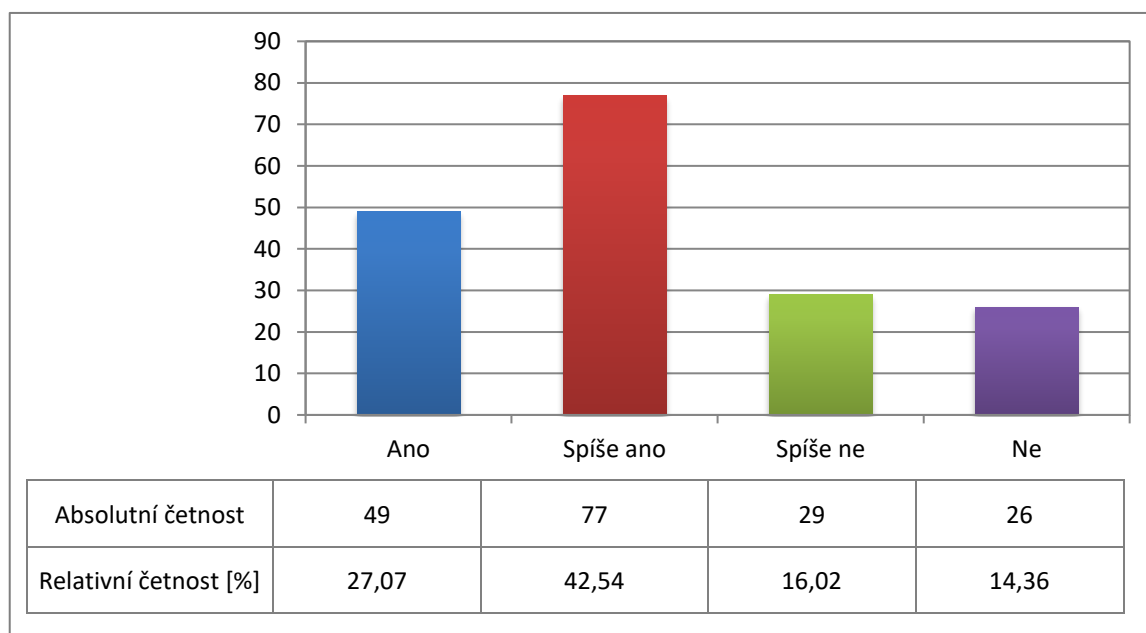


Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Horší hodnocení pak má vztah vzdělávací akce k **nápomocnosti k vyplnění žádosti o dotační titul** (viz Graf 16). Ve výsledku však lze konstatovat, že více než 50 % respondentů byla vzdělávací akce přínosná i z hlediska pomoci při vyplňování žádosti o dotační titul. Pravdou je, že nejnovější informace jsou aktualizovány a prezentovány na webových stránkách SZIF a některé z žádostí mají více vypsanych „kol“, kdy mohou žadatelé žádat. Proto se může stát, že žadatel si informace musí dohledat anebo získat u zaměstnanců SZIF, kde žádost podává.



Graf 16: Vyplnění žádosti o dotační titul na základě poskytnutých informací ze vzdělávací akce



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Vzhledem k výsledkům z hlediska nejednoznačnosti prospěšnosti vzdělávací akce o dotační titul je vhodnější se podívat na výsledky v závislosti na základě typu respondenta, kraje, ale i typu vzdělávací akce, kterou respondent hodnotil.

Tyto doplňující otázky odpovídají výzkumným otázkám 7–9 (viz Tabulka 9 a Tabulka 10). Byly tak opět stanoveny nulové a alternativní hypotézy (viz Tabulka 17).

Tabulka 17: Hypotézy pro závislost výsledků podání žádost na typu respondenta, kraje a typu vzdělávací akce

**H<sub>011</sub>**: Neexistují rozdíly v hodnocení využití poznatků ze vzdělávací akce pro potřeby vyplnění žádosti mezi právnickým subjektem a fyzickou osobou.

**H<sub>A11</sub>**: Právnícká a fyzická osoba hodnotí využití poznatků ze vzdělávací akce pro potřeby podání žádosti rozdílně.

**H<sub>012</sub>**: Neexistují rozdíly v hodnocení využití poznatků ze vzdělávací akce pro potřeby vyplnění žádosti mezi jednotlivými kraji.

**H<sub>A12</sub>**: Existují rozdíly v hodnocení využití poznatků ze vzdělávací akce pro potřeby vyplnění žádosti mezi jednotlivými kraji.

**H<sub>013</sub>**: Neexistují rozdíly v hodnocení využití poznatků ze vzdělávací akce pro potřeby vyplnění žádosti mezi jednotlivými typy vzdělávacích akcí.

**H<sub>A13</sub>**: Existují rozdíly v hodnocení využití poznatků ze vzdělávací akce pro potřeby vyplnění žádosti mezi jednotlivými typy vzdělávacích akcí.

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Na základě Testu chí-kvadrát nezávislosti pro kontingenční tabulky byla testována hypotéza, zda neexistují **rozdíly mezi právnickou a fyzickou osobou** v hodnocení využití poznatků pro vyplnění žádosti o dotace. Výsledkem tohoto testu je, že rozdíly jsou signifikantní, tj. rozdíly mezi fyzickou osobou a právnickým subjektem existují. Je tedy potvrzena  $H_{A11}$  a zamítnuta  $H_{011}$  (viz Tabulka 17). Právnické subjekty častěji uvádí, že jim vzdělávací akce pomohla vyplnit žádost pro dotace, kdežto fyzická osoba je častěji kritičtější (viz Obrázek 5).

Obrázek 5: Test chí-kvadrát pro závislost mezi vyplněním žádosti a typem žadatele

Results					
	ne	ano	spíše ano	spíše ne	Row Totals
fyzicka	17 (12.70) [1.45]	26 (32.76) [1.39]	48 (51.48) [0.23]	30 (24.07) [1.46]	121
pravnicka	2 (6.30) [2.93]	23 (16.24) [2.81]	29 (25.52) [0.47]	6 (11.93) [2.95]	60
<b>Column Totals</b>	19	49	77	36	181 (Grand Total)

The chi-square statistic is 13.7137. The  $p$ -value is .003322. The result is significant at  $p < .05$ .

Zdroj: (Stangroom, 2019)

Další závislost, která připadala v úvahu k otestování je **závislost odpovědi na krajích**. V tomto případě nebylo možné použít Test chí-kvadrát nezávislosti pro testování  $H_{012}$ , protože více než 20 % polí kontingenční tabulky mělo očekávanou

četnost nižší než 5 (viz Tabulka 18). Očekávané četnosti byly spočítány v MS Excel, na základě postupu výpočtu uvedeného v Chrástkovi (2007).

Tabulka 18: Očekávané četnosti pro závislost mezi pomocí pro vyplnění žádosti a krajem

Kraj	ne	ano	spíše ano	spíše ne
Jihočeský	1,47	3,79	5,96	2,78
Jihomoravský	1,57	4,06	6,38	2,98
Karlovarský	1,57	4,06	6,38	2,98
Královéhradecký	1,57	4,06	6,38	2,98
Liberecký	1,36	3,52	5,53	2,59
Moravskoslezský	1,36	3,52	5,53	2,59
Olomoucký	1,57	4,06	6,38	2,98
Pardubický	1,57	4,06	6,38	2,98
Plzeňský	1,36	3,52	5,53	2,59
Středočeský	1,36	3,52	5,53	2,59
Ústecký	1,26	3,25	5,10	2,39
Vysočina	1,36	3,52	5,53	2,59
Zlínský	1,57	4,06	6,38	2,98

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Nelze také použít ani Fisherův kombinatorický test pro čtyřpolní tabulky (viz Chráska, 2007), protože v kontingenční tabulce jsou více než čtyři záznamy. Pro malé četnosti ve výzkumném vzorku, tak nebyla testována závislost na kraji a  $H_{012}$  nelze vyvrátit ani potvrdit.

U závislosti na typu vzdělávací akce se jedná o stejný případ, jako u závislosti na kraji (viz Tabulka 19). Nebylo možné použít ani jeden z testů uvedených výše. Pro malé četnosti ve výzkumném vzorku tak nebyla testována závislost na typu vzdělávací akce a  $H_{013}$  nelze vyvrátit ani potvrdit.

Tabulka 19: Očekávané četnosti pro závislost mezi pomocí při vyplnění žádosti a typem vzdělávací akce

Typ akce	ne	ano	spíše ano	spíše ne
akce	2,94	7,58	11,91	5,57
exkurze ČR	0,84	2,17	3,40	1,59
konference	0,31	0,81	1,28	0,60
seminář	13,44	34,65	54,45	25,46
workshop	1,47	3,79	5,96	2,78

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

#### Otázka č. 14 – Délka vzdělávací akce

- Byl čas strávený na akci v souladu s Vaším očekáváním?

Pro otázku č. 4, která souvisí s výzkumnou otázkou č. 6 (viz Tabulka 8) byla opět stanovena nulová a alternativní hypotéza (viz Tabulka 20). Hypotéza byla hodnocena na základě absolutních a relativních četností.

Tabulka 20: Hypotézy pro délku vzdělávací akce

**H<sub>014</sub>**: Hodnocení délky vzdělávací akce respondenty se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.

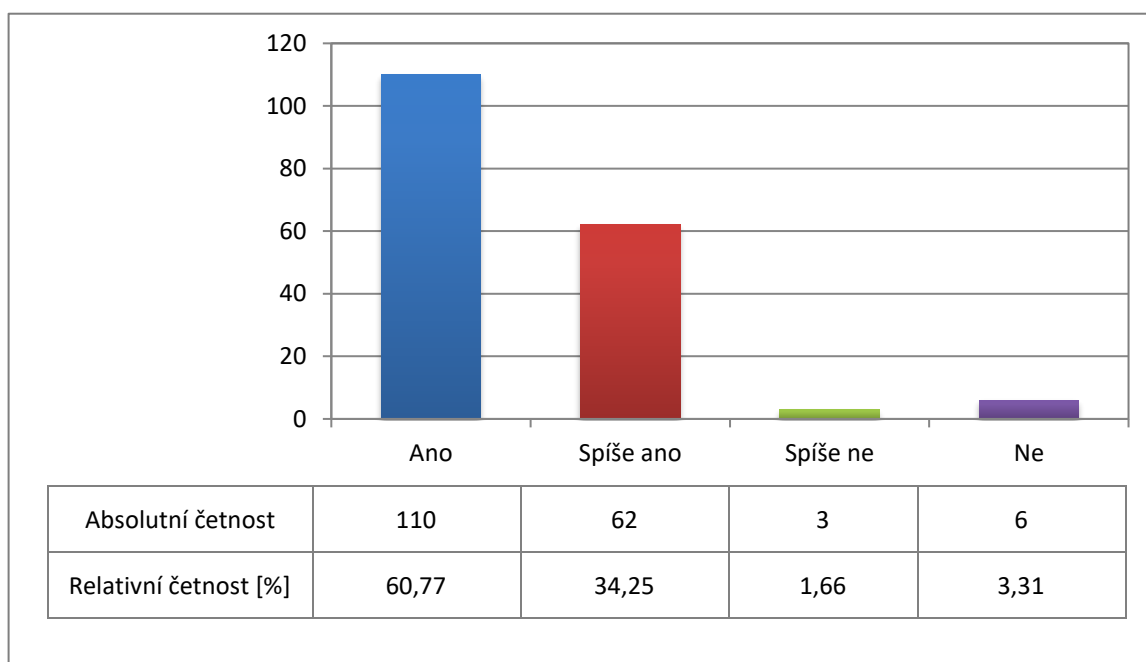
**H<sub>A14</sub>**: Hodnocení délky vzdělávací akce se statisticky významně liší, tj. mají různou četnost

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Čas, který na vzdělávací akci respondenti strávili byl v souladu s jejich očekáváním. Z celkového počtu 181 respondentů 110 respondentů (60,77 %) odpovědělo ano a 62 respondentů (34,25 %) odpovědělo spíše ano. Tři respondenti (1,66 %) odpověděli spíše ne a šest (3,31 %) respondentů odpovědělo ne (viz Graf 17). Pro tyto respondenty

nebyl čas v souladu s jejich očekáváním. V dotazníku však nebylo zjišťováno, zda pro ně byla délka vzdělávací akce příliš dlouhá či příliš krátká. Nulová hypotéza  $H_{014}$  je tak zamítnuta a je potvrzena alternativní hypotéza  $H_{A14}$  (viz Tabulka 20).

Graf 17 : Očekávání z hlediska času



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

### ***Otázka č. 16–18 Hodnocení kvality organizace a materiálů***

- S výkladem a prezentací školících materiálů jsem:
- Se schopností zodpovídání dotazů jsem:
- S celkovou organizací akce jsem:

Otázky č. 16–18 jsou spojeny s výzkumnou otázkou č. 7 (viz Tabulka 8) a byly pro ně stanoveny nulové a alternativní hypotézy (viz Tabulka 21). Hypotézy pak byly hodnoceny na základě absolutních a relativních četností odpovědí na otázky v dotazníku.

Tabulka 21: Hypotézy pro hodnocení kvality organizace a materiálů

**H<sub>015</sub>**: Hodnocení spokojenosti s výkladem a prezentací školících materiálů se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.

**H<sub>A15</sub>**: Hodnocení spokojenosti s výkladem a prezentací školících materiálů se statisticky významně liší, tj. mají různou četnost.

**H<sub>016</sub>**: Hodnocení spokojenosti se schopností zodpovídání dotazů se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.

**H<sub>A16</sub>**: Hodnocení spokojenosti se schopností zodpovídání dotazů se statisticky významně liší, tj. mají různou četnost.

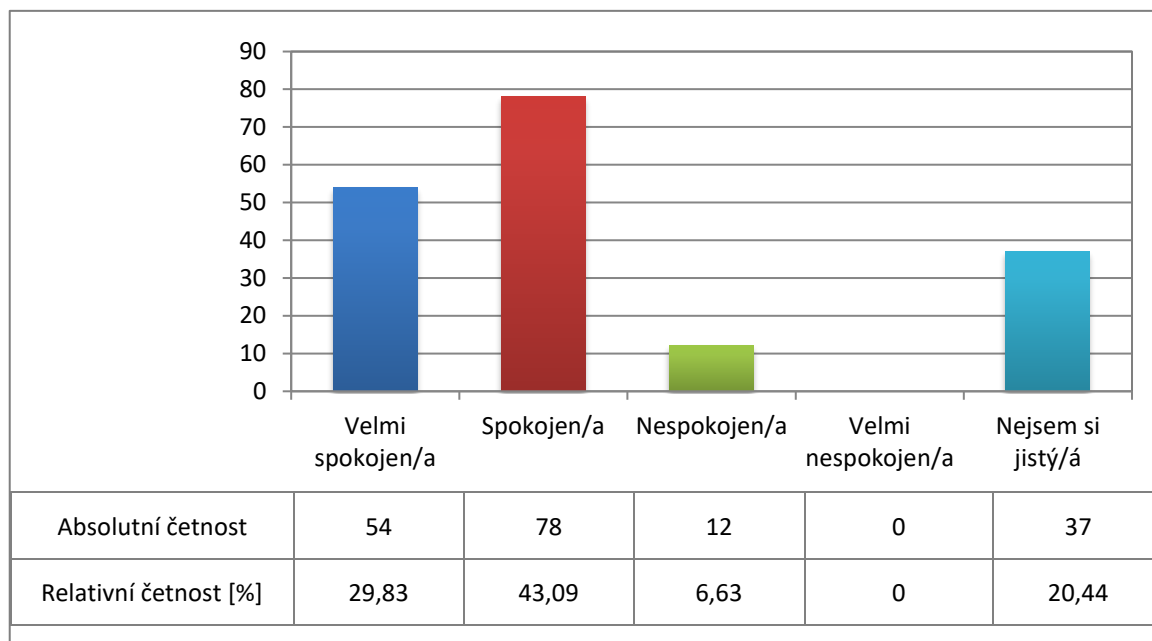
**H<sub>017</sub>**: Hodnocení spokojenosti s celkovou organizací se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.

**H<sub>A17</sub>**: Hodnocení spokojenosti s celkovou organizací se statisticky významně liší, tj. mají různou četnost.

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

S **výkladem a prezentací školících materiálů** bylo 54 (29,83 %) velmi spokojeno, 78 (43,09 %) spokojeno, 12 (6,63 %) nespokojeno a 37 (20,44 %) si není jisto. Velmi nespokojen nebyl nikdo. Poměrně vysoké procento (20,44 %) respondentů si není jisto (viz Graf 18), zda byli spokojeni s výkladem a prezentací školících materiálů, což může být způsobeno tím, že hodnocená akce byla v poměrně dávné minulosti a již si respondenti nevzpomínají. Avšak na základě absolutních a relativních lze konstatovat, že je zamítnuta hypotéza  $H_{015}$  a potvrzena alternativní hypotéza  $H_{A15}$  (viz Tabulka 21), že hodnocení spokojenosti s výkladem a prezentací se statisticky vzájemně liší. Respondenti jsou s výkladem a prezentací školících materiálů spokojeni (viz Graf 18).

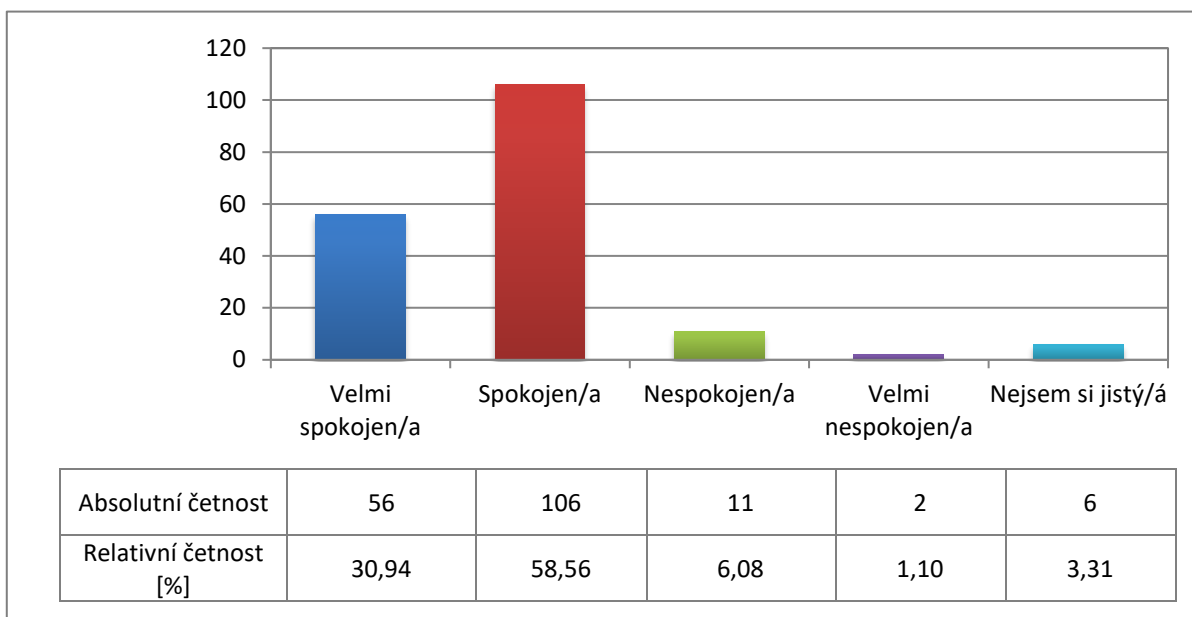
Graf 18: Spokojenost s výkladem a prezentací školících materiálů



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Se **zodpovídáním dotazů** byla většina respondentů spíše (56; 30,94 %) a velmi spokojena (106; 58,56 %). Výrazně méně respondentů bylo nespokojeno (11; 6,08 %) nebo velmi nespokojeno (2; 1,10 %). Šest respondentů (3,31 %) si nebylo jisto, zda byli se zodpovídáním dotazů spokojeni (viz Graf 19). Na základě těchto výsledků je možné zamítnout nulovou hypotézu  $H_{016}$  a potvrdit hypotézu  $H_{A16}$  (viz Tabulka 21). Respondenti byli se zodpovídáním dotazů spokojeni, což může vypovídat o tom, že byli vzdělávání odborníky, kteří dané problematice rozumí.

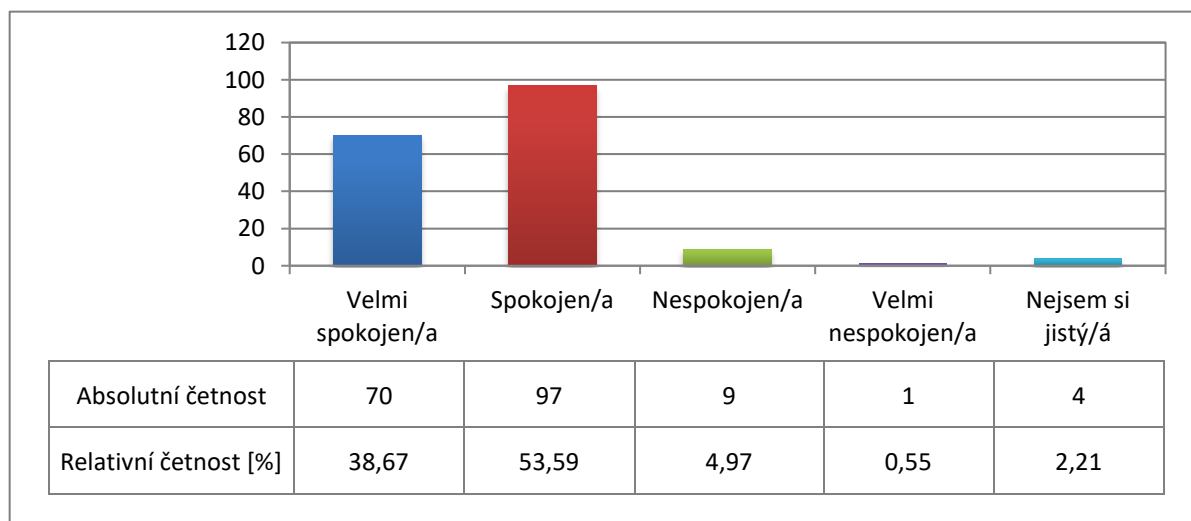
Graf 19: Spokojenost se zodpovídáním dotazů



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Stejně jako u předchozích otázek, tak i v případě **hodnocení organizace vzdělávací akce** bylo respondenty hodnoceno kladně (92,26 %). Negativně organizaci hodnotilo 5,52 % (viz Graf 20). Nulová hypotéza  $H_{017}$  je zamítnuta a je potvrzena alternativní hypotéza  $H_{A17}$  (viz Tabulka 21).

Graf 20: Hodnocení organizace vzdělávací akce



Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)



## 4 ZÁVĚR VÝZKUMU A DOPORUČENÍ

V této kapitole bude uvedeno závěrečné shrnutí výsledků výzkumu včetně doporučení pro další výzkum. V diplomové práci byl definován hlavní cíl: *Získání uceleného obrazu o naplňování požadavků vzdělávání zemědělské veřejnosti v oblasti poskytování zemědělských dotací v rámci Programu rozvoje venkova*. Na jehož základě byl definován specifický cíl diplomové práce: *Zjistit, zda vzdělávací akce jsou pro zemědělskou veřejnost dostačující, tj. ověřit efektivnost vzdělávacích akcí a získat zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávacích akcí*. Na základě těchto cílů byly definovány výzkumné otázky z oblasti získávání informací o poskytování dotací, hodnocení kvality a efektivity vzdělávacích akcí, a nakonec z oblasti diferencované podle typu respondenta, regionu a typu vzdělávací akce (viz Tabulka 22).

První čtyři otázky dotazníku charakterizovaly výzkumný vzorek. Mezi respondenty převažují fyzické osoby, které mají méně než pět zaměstnanců nad právníckými subjekty. Vzhledem k tomu, že výběr byl stratifikován podle kraje, pak jednotlivé kraje, co do počtu respondentů jsou téměř shodné.

Pro přehlednost výsledků výzkumu, pak byly konkrétní výzkumné otázky společně s nulovými hypotézami, otázkami v dotazníku, metodami testování a výsledky výzkumu zapsány do souhrnné Tabulky 22.

Tabulka 22: Výsledky výzkumu včetně výzkumných otázek

Výzkumná otázka	Otázka v dotazníkovém šetření	Nulová hypotéza	Metoda testování	Výsledek
Získává zemědělská veřejnost informace o dotačních programech Programu rozvoje venkova spíše z internetových stránek nebo se spíše účastní vzdělávacích akcí Programu rozvoje venkova?	Pokud ano, kde získáváte aktuální informace ohledně dotací?	Zemědělská veřejnost čerpá informace ze zdrojů (internetové stránky SZIF, internetové stránky MZe, Akce Celostátní síť pro venkov) stejně.	Test chí-kvadrát dobré shody	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Nejvíce respondenti čerpají z internetových stránek SZIF.

Výzkumná otázka	Otázka v dotazníkovém šetření	Nulová hypotéza	Metoda testování	Výsledek
Účastní se většina respondentů vzdělávacích akcí pořádaných Celostátní sítí pro venkov?	Zúčastnil/a jste se jakékoliv vzdělávací akce „Čerpání z Programu rozvoje venkova“ pořádané Celostátní sítí pro venkov?	Vzdělávacích akcí Celostátní sítě pro venkov se zúčastní stejný počet respondentů, jako se jí nezúčastní.	Test chí-kvadrát dobré shody	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Většina z respondentů se zúčastnila některé ze vzdělávacích akcí.
Kterého z typů (forem) vzdělávacích akcí se zemědělská veřejnost zúčastní nejčastěji?	Jakých akcí v rámci Programu rozvoje venkova jste zúčastnil/a (je možné vybrat více odpovědí)?	Všech forem vzdělávacích akcí pořádaných Celostátní sítí pro venkov se účastí stejný počet respondentů.	Absolutní a relativní četnosti	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Nejčastěji se respondenti účastní akcí a seminářů. Ostatní typy vzdělávacích akcí jsou méně navštěvované.
Který typ vzdělávací akce je nejpřínosnější?	Vyberte typ akce, která pro Vás v rámci Programu rozvoje venkova byla nejpřínosnější. Tuto akci prosím zhodnoťte v následujících otázkách.	Neexistují rozdíly v hodnocení přínosnosti různých typů vzdělávacích akcí pořádaných v rámci Programu rozvoje venkova.	Test chí-kvadrát dobré shody	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Seminář byl hodnocen jako nejpřínosnější
Jak hodnotí zemědělská veřejnost obsahovou stránku vzdělávací akce? / Jak hodnotí zemědělská veřejnost délku vzdělávací akce? / Jak hodnotí zemědělská veřejnost kvalitu organizace vzdělávací akce včetně prezentujícího a poskytnutých materiálů?	Splnila akce Vaše očekávání?  Zúčastnil/a byste se pokračování nebo obdobné akce?	Plnění očekávání respondentů od vzdělávacích akcí se statisticky významně neliší, tj. četnosti jsou stejné.  Další účast na podobné vzdělávací akci se statisticky významně neliší, tj. četnosti jsou stejné.	Absolutní a relativní četnosti  Absolutní a relativní četnosti	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Nejpřínosnější vzdělávací akce pro většinu respondentů splnila jejich očekávání.  <b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Většina respondentů by se zúčastnila pokračování vzdělávací akce.

Výzkumná otázka	Otázka v dotazníkovém šetření	Nulová hypotéza	Metoda testování	Výsledek
<b>Jak hodnotí zemědělská veřejnost obsahovou stránku vzdělávací akce?</b>	Bylo téma dostatečně obsáhlé?	Hodnocení obsáhlosti vzdělávací akce respondenty se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.	Absolutní a relativní četnosti	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Pro většinu respondentů bylo téma dostatečně obsáhlé.
	Byly Vám poskytnuty jasné informace?	Hodnocení jasnosti poskytnutých informací respondenty se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.	Absolutní a relativní četnosti	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Pro většinu respondentů byly na vzdělávací akci poskytnuty jasné informace.
	Obsah byl praktický a použitelný pro vaši praxi (podnikatelskou činnost)?	Hodnocení použitelnosti pro podnikatelskou činnost respondenty se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.	Absolutní a relativní četnosti	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Pro většinu respondentů byly poskytnuté informace použitelné v praxi.
	Poskytnuté / prezentované informace Vám pomohly zažádat / vyplnit žádost o dotační titul?	Hodnocení nápomocnosti pro vyplnění žádosti o dotace respondenty se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.	Absolutní a relativní četnosti	<b>Nulová hypotéza není zamítnuta ani potvrzena.</b>  Pro většinu respondentů byla vzdělávací akce nápomocná při vyplnění žádosti o dotační titul, avšak výsledky nejsou tak jednoznačné, jako v předchozích otázkách.

Výzkumná otázka	Otázka v dotazníkovém šetření	Nulová hypotéza	Metoda testování	Výsledek
<b>Jak hodnotí zemědělská veřejnost délku vzdělávací akce?</b>	Byl čas strávený na akci v souladu s Vaším očekáváním?	Hodnocení délky vzdělávací akce respondenty se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.	Absolutní a relativní četnosti	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Pro většinu respondentů byl čas strávený na akci v souladu s jejich očekáváním.
<b>Jak hodnotí zemědělská veřejnost kvalitu organizace vzdělávací akce včetně prezentujícího a poskytnutých materiálů?</b>	S výkladem a prezentací školících materiálů jsem:	Hodnocení spokojenosti s výkladem a prezentací školících materiálů se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.	Absolutní a relativní četnosti	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Většina respondentů byla spokojena s výkladem a prezentací školících materiálů.
	Se schopností zodpovídání dotazů jsem:	Hodnocení spokojenosti se schopností zodpovídání dotazů se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.	Absolutní a relativní četnosti	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Většina respondentů byla spokojena se schopností zodpovídat dotazy.
	S celkovou organizací akce jsem:	Hodnocení spokojenosti s celkovou organizací se statisticky významně neliší, tj. mají stejnou četnost.	Absolutní a relativní četnosti	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Většina respondentů byla spokojena s celkovou organizací vzdělávací akce.
<b>Liší se hodnocení kvality vzdělávací akce mezi fyzickou osobou a právnickým subjektem?</b>	Právní forma podnikání:  Poskytnuté / prezentované informace Vám pomohli zažádat / vyplnit žádost o dotační titul?	Neexistují rozdíly v hodnocení využití poznatků ze vzdělávací akce pro potřeby vyplnění žádosti mezi právnickým subjektem a fyzickou osobou.	Test chí-kvadrát nezávislosti pro kontingenční tabulku	<b>Nulová hypotéza je zamítnuta.</b>  Právnícké subjekty častěji uvádí, že jim vzdělávací akce pomohla vyplnit žádost pro dotace, kdežto fyzická osoba je častěji kritičtější.

Výzkumná otázka	Otázka v dotazníkovém šetření	Nulová hypotéza	Metoda testování	Výsledek
<b>Liší se hodnocení kvality vzdělávacích akcí zemědělské veřejnosti mezi jednotlivými kraji?</b>	Uveďte prosím kraj hospodaření:  Poskytnuté / prezentované informace Vám pomohli zažádat / vyplnit žádost o dotační titul?	Neexistují rozdíly v hodnocení využití poznatků ze vzdělávací akce pro potřeby vyplnění žádosti mezi jednotlivými kraji.	Test chí-kvadrát nezávislosti pro kontingenční tabulku	<b>Nulovou hypotézu není možné ani potvrdit a ani zamítnout.</b>  Pro vytvoření závěrů je potřeba většího výzkumného vzorku.
<b>Jak hodnotí zemědělská veřejnost obsahovou stránku vzdělávací akce v závislosti na typu vzdělávací akce?</b>	Vyberte typ akce, která pro Vás v rámci Programu rozvoje venkova byla nejpřínosnější. Tuto akci prosím zhodnoťte v následujících otázkách.  Poskytnuté / prezentované informace Vám pomohli zažádat / vyplnit žádost o dotační titul?	Neexistují rozdíly v hodnocení využití poznatků ze vzdělávací akce pro potřeby vyplnění žádosti mezi jednotlivými typy vzdělávacích akcí.	Test chí-kvadrát nezávislosti pro kontingenční tabulku	<b>Nulovou hypotézu není možné ani potvrdit a ani zamítnout.</b>  Pro vytvoření závěrů je potřeba většího výzkumného vzorku.

Zdroj: autor práce, 2020 (vlastní šetření)

Obecně tak lze konstatovat, že respondenti se vzdělávacích akcí pořádané Celostátní sítí pro venkov účastní, nejvíce se účastní seminářů. Při hodnocení samotné vzdělávací akce jsou spokojeni s obsahem, délkou i materiály, tj. kvalita vzdělávacích akcí je dle respondentů poměrně vysoká. Na druhou stranu je nutné si uvědomit, že se jedná o hodnocení na základě postojů a emocí jedinců, které mohou být mnohdy zkreslené různými faktory, jako například jejich aktuálním rozpoložením nebo časem, který od dané vzdělávací akce uplynul.

Omezeně pak lze souhlasit také s tvrzením, že prezentované informace pomohli zažádat o dotační titul. Zde je důležité – kdy byla pořádána vzdělávací akce a kdy podávají žádost. Některé žádosti mají více vypsanych kol, kdy mohou žadatelé zažádat. Pokud by žadatel žádal v jiném než v prvním kole, pak aktualizované informace získá pouze z internetových stránek SZIF, anebo na příslušném pracovišti Oddělení příjmu žádostí a LPIS, kde žádost podává.

Zároveň se hodnocení může lišit v závislosti na typu vzdělávací akce nebo v závislosti na kraji. Bohužel tyto závislosti nebylo možné v této diplomové práci zjistit, a to z důvodu malého počtu respondentů, když jsou respondenti rozděleni do diferencovaných skupin.

## 4.1 DOPORUČENÍ

Další výzkum je možné posouvat v několika rovinách, a to v rovině kvantitativního a kvalitativního výzkumu, kde jedinci, kteří se zúčastní výzkumu mohou být opět zemědělská veřejnost anebo také jedinec, který zemědělskou veřejnost vzdělává.

V první řadě je možné se inspirovat nedostatky, které vyplynuly v průběhu tohoto výzkumu. Pro další výzkum v této oblasti by bylo vhodné využít většího počtu respondentů, kteří by na otázky z dotazníku odpovídali. To by nejen zajistilo větší reprezentativnost výzkumného vzorku, ale také možnost otestovat již zmiňované závislosti na proměnných kraj a typ vzdělávací akce.

Kvantitativní výzkum nepokryje veškeré informace, které je možné o vzdělávání zemědělské veřejnosti získat. Vzdělávání zemědělské veřejnosti je považováno za jeden z nástrojů nehmotné podpory v rámci Programu rozvoje venkova. Další posun ve výzkumu ve spojitosti se zemědělskou veřejností by bylo provedení kvalitativního výzkumu, který by umožnil podrobnější vhled do problematiky vzdělávacích akcí, hodnocení jejich kvality, a to zejména v případě seminářů, které hodnotí zemědělská veřejnost jako nejpřínosnější z hlediska čerpaní dotačních titulů.

Další vhled do problematiky vzdělávání zemědělské veřejnosti, jakožto jeden z nástrojů nehmotné podpory v rámci Programu rozvoje venkova, by umožnila analýza a hodnocení vzdělávací akce samotným výzkumníkem, např. vybraných seminářů pro zemědělskou veřejnost, a to včetně poskytnutých materiálů na vzdělávací akci.

## ZÁVĚR

Vzdělávání je nedílnou součástí našich životů, nejen v období povinné školní docházky, ale i v dospělosti, kdy nás ke vzdělávání vedou různé motivační faktory (Průcha et al., 2003). U zemědělské veřejnosti tomu není jinak. Motivace ke vzdělávání může být vnitřní, ve smyslu chci zlepšit život v zemědělské krajině a na venkově nebo vnější, ve smyslu získám dotace, a pak je využiji na to, co je požadováno v jednotlivých operačních programech. Zemědělská veřejnost by se měla v souladu s cíli Společné zemědělské politiky vzdělávat především v oblasti udržitelnosti rozvoje zemědělské krajiny a venkova. Takovéto projekty by měli napomoci zastavení odlivu mladé generace z venkova, ale také upravení hospodaření s půdou, jejichž cílem by nemělo být jen zemědělskou půdu využívat, ale také se o ní starat, tak aby neztrácela na své kvalitě. Tato opatření jsou součástí dotačních titulů v rámci Programu rozvoje venkova. Takovýto obsah je pak i součástí vzdělávacích akcí pořádaných Celostátní sítí pro venkov. Hlavním cílem této diplomové práce tak bylo **získat ucelenější obraz o podpoře českého zemědělství na venkově.**

Tento cíl byl naplňován, jak v teoretické, tak v praktické části diplomové práce. V teoretické části byl diskutován vztah zemědělství k venkovské krajině, postupně změny s příchodem Společné zemědělské politiky. Následně byl v práci rozpracován systém podpory českého zemědělství, a to jak na národní, tak i evropské úrovni. Podpora však nemusí být pouze hmotná (finanční), ale může být i nehmotná, jako je komunikace s veřejností, pořádání vzdělávacích akcí anebo může jít i pouze o účast na určitých akcích, kde je možné informace předávat.

Z teoretické části diplomové práce poté vychází praktická část, jež byla zaměřena na vzdělávací akce pořádané Celostátní sítí pro venkov v rámci dotačních programů Programu rozvoje venkova, kdy bylo u zemědělské veřejnosti ověřováno, zda jsou vzdělávací akce pro ně dostačující a zjišťována jejich spokojenost s kvalitou vzdělávacích akcí. Byla tak zjišťována nejenom nejpřínosnější vzdělávací akce z hlediska respondentů, ale také jejich spokojenost s obsahem, délkou či prezentačními materiály. Z výsledků výzkumu je patrné, že respondenti byli s kvalitou navštívených školení spokojeni a že by se zúčastnili dalších školení. Jediným úskalím, kde výsledky

nebyly tak jednoznačné, je nápomocnost vzdělávací akce při vyplňování žádosti o dotační titul, což jak bylo uvedeno výše, může být dáno obdobím, kdy žádost podávali a pak bylo nutné si dohledat aktuální informace na internetových stránkách. Z výsledků je však také patrné, že internetové stránky SZIF a MZe jsou hlavním zdrojem informací o tom, jakým způsobem podat žádost a čerpat finanční prostředky z jednotlivých dotačních titulů.

Tato diplomová práce tak otvírá další možnosti výzkumu v oblasti vzdělávání zemědělské veřejnosti, zejména je možné výzkum zaměřit do oblasti analýzy a hodnocení jednotlivých vzdělávacích akcí a kvalitativního výzkumu zaměřeného k hodnocení kvality vzdělávacích akcí.



# SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

## Seznam použitých českých zdrojů

ArcData Praha, Zeměměřický úřad, Český statistický úřad, 2014. ArcČR 500 - digitální geografická databáze, verze 3.2.

Belz, H. a Siegrist, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení: východiska, metody, cvičení a hry*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-71784-79-6

Chrátka, M. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4

Disman, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 978-80-246-0139-7

Evropská komise. *Partnerství mezi Evropou a zemědělci*. Evropská unie: Úřad pro publikace Evropské unie, 2017. ISBN 978-92-79-59608-7

Gavora, P. *Úvod od pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6

Hendl, J. *Přehled statistických metod: Analýza a metaanalýza dat*. 5.vyd. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-091-2

Hendl, J. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*. 2. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-484-4

Hrabák, J. *Prostorové aspekty implementace programu rozvoje venkova v ČR: modernizace zemědělských podniků, spolupráce zemědělců a sítě kontaktů*. Praha, 2011. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje. Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jan Kabrda, Ph.D.

Hrabák, J. *České zemědělství po vstupu do EU: Regionální aspekty HRDP*. Praha, 2008. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje. Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jan Kabrda

Jančák, V. Geografie zemědělství a rurální geografie: základní pojmy a metodické přístupy jejich výzkumu v období transformace Česka. In: Jančák, V., Chromý, P. a Marada, M. (Eds.). *Geografie Na Cestách Poznání: Sborník Příspěvků k Šedesátinám Ivana Bičíka*. Praha, 2003. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje.

Janík, T., Slavík, J., Mužík, V., Trna, J., Janko, T., Lokajíčková, V., Minaříková, E., Lukavský, J., Sliacky, J., Šalamounová, Z., Šebestová, S., Vondrová, N. a Zlatníček, P. *Kvalita (ve) vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky*. Brno, 2016. Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-8258-8. Dostupné z: <https://doi.org/10.5817/CZ.MUNI.M210-8258-2016>

Kabrda, J. a Jančák, V. Vliv vybraných politických a institucionálních faktorů na české zemědělství a krajinu. *Geografie: Sborník geografické společnosti*. 2007, svazek 112, s. 48-60.

Maňák, J., Janík, T. a Švec, V. *Kurikulum v současné škole*. Brno: Paido, 2008. ISBN 978-80-7315-175-1.

Ministerstvo Zemědělství ČR, Národní síť místních akčních skupin České republiky. *Aktivity Celostátní sítě pro venkov a jejich partnerů – příklady dobré praxe*. Praha: Tiskárna Didot, spol. s.r.o., 2013. ISBN 978-80-7434-094-9.

Průcha, J. (ed.). *Pedagogická encyklopedie*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-546-2.

Průcha, J., Walterová, E. a Mareš, J. *Pedagogický slovník*. Portál, Praha, 2003. ISBN 80-7178-772-8.

Švaříček, R. a Šedřová, K. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-313-0.

Tauer, V., Zemánková, H. a Šubrtová, J. *Ziskejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2649-3.

Walterová, E. *Kurikulum: Proměny a trendy v mezinárodní perspektivě*. 1. vyd. Masarykova univerzita, Brno: Masarykova univerzita, 1994. ISBN 80-210-0846-6.

### **Seznam použitých zahraničních zdrojů**

Del Mar Delgado, M., Ramos, M., Gallardo, R., Ramos, F., 2003. Multifunctionality and Rural Development: A Necessary Convergence. In: Huylenbroeck, G. van, Durand, G. (Eds.). *Multifunctional Agriculture: A New Paradigm for European Agriculture, Perspectives on Rural Policy and Planning*. Ashgate, Aldershot, Hampshire, England, Burlington, VT. ISBN 07546-3576-7.

Douwe van der Ploeg, J., 2006. Agricultural Production in Crisis. In: Cloke, P.J., Marsden, T., Mooney, P.H. (Eds.). *Handbook of Rural Studies*. SAGE, London, Thousand Oaks, Calif.

Knickel, K., Renting, H., 2000. *Methodological and Conceptual Issues in the Study of Multifunctionality and Rural Development*. Sociologia Ruralis, Vol 40, Number 4, pp. 512–528. <https://doi.org/10.1111/1467-9523.00164>

Marsden, T., Sonnino, R., 2008. *Rural development and the regional state: Denying multifunctional agriculture in the UK*. Journal of Rural Studies 24, 422–431. <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2008.04.001>

Pacione, M., 1984. *Rural geography: Michael Pacione*. Harper & Row, London.

Woods, M., 2005. *Rural geography: processes, responses, and experiences in rural restructuring*. SAGE Publications, London; Thousand Oaks, Calif.

### **Seznam použitých internetových zdrojů**

European Commission. *Direct Payments: Single Area Payment Scheme and Transitional National Aid* [online]. European Commission, 2017a [cit. 2019-12-28] Available from: [https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/key\\_policies/documents/single-payment-scheme-and-transitional-aid\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/single-payment-scheme-and-transitional-aid_en.pdf)

European Commission. *Markets* [online]. European Commission, 2019b [cit. 2019-12-28]. Available from: [https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/facts-and-figures/markets\\_en](https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/facts-and-figures/markets_en)

European Commission. *Rural development* [online]. European Commission, 2019c [cit. 2019-12-28]. Available from: <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development>

European Commission. *Standard summary project fiche: Building CAP structures: technical implementation of IACS – control system component and the overall IACS coordination mechanism* [online]. European Commission, 2001 [cit. 2019-12-28]. Available from: [https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/fiche-projet/czech\\_republic/cz-fm/2001/cz01\\_0503\\_building\\_cap\\_structures-technical\\_.pdf](https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/fiche-projet/czech_republic/cz-fm/2001/cz01_0503_building_cap_structures-technical_.pdf)

European Commission. *Sustainable land use (Greening)* [online]. European Commission, 2019a [cit. 2019-12-28]. Available from: <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/income-support/greening>

European Commission. *Voluntary coupled support* [online]. European Commission, 2017b [cit. 2019-12-28]. Available from: [https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/key\\_policies/documents/voluntary-coupled-support-note-revised-aug2016\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/voluntary-coupled-support-note-revised-aug2016_en.pdf)

Ministerstvo zemědělství. *Akční plán Celostátní sítě pro venkov pro období 2014-2020* [online]. eAgri, Celostátní síť pro venkov [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: [http://eagri.cz/public/web/file/452813/AP\\_2014\\_2020.pdf](http://eagri.cz/public/web/file/452813/AP_2014_2020.pdf)

Ministerstvo Zemědělství ČR. *Národní dotace* [online]. Praha: Ministerstvo Zemědělství ČR, 2019b [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/narodni-dotace>

Ministerstvo Zemědělství ČR. *Základní informace o Celostátní síti pro venkov* [online]. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2019c [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/o-celostatni-siti-pro-venkov/>

Ministerstvo Zemědělství ČR. *Zemědělská výroba* [online]. Praha: Ministerstvo Zemědělství ČR, 2019a [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/zemedelstvi.html>

Stangroom, J. *Social Science Statistics* [online]. © 2019 [cit. 2019-12-28]. Available from: <https://www.socscistatistics.com/tests/>

Státní zemědělský intervenční fond. *Celostátní síť pro venkov* [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond, 2013f [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/celostatni-sit-pro-venkov>

Státní zemědělský intervenční fond. *Celostátní síť pro venkov: 10 let CSV* [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond, n.d. [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: [https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa\\_anon%2Fcs%2Fdokumenty\\_ke\\_stazeni%2Fefafd%2Fcsv%2Fpublikace%2F1536902138879.pdf](https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefafd%2Fcsv%2Fpublikace%2F1536902138879.pdf)

Státní zemědělský intervenční fond. *M01: Předávání znalostí a informační akce* [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond, 2013e [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prv2014-m01#>

Státní zemědělský intervenční fond. *Opatření: Program rozvoje venkova 2014 – 2020* [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond, 2013d [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prv2014-opatreni#>

Státní zemědělský intervenční fond. *Program rozvoje venkova 2014 – 2020* [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond, 2013c [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prv2014>

Státní zemědělský intervenční fond. *Programové dokumenty Programu rozvoje venkova* [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond, 2013b [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: [https://www.szif.cz/cs/prv2014-prog\\_dokumenty#](https://www.szif.cz/cs/prv2014-prog_dokumenty#)

Státní zemědělský intervenční fond. *Přechodné vnitrostátní podpory* [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond, 2019 [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prime-platby?setCookie=true>

Státní zemědělský intervenční fond. *Přímé platby* [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond, 2013a [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prime-platby?setCookie=true>

Státní zemědělský intervenční fond. *Výroční zpráva 2018* [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond, 2019 [cit. 2019-12-28]. Dostupné z: [https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa\\_anon%2Fcs%2Fdokumenty\\_ke\\_stazeni%2Fsystemova\\_navigace%2Fo\\_nas%2Fvyrocni\\_zpravy\\_szif%2F1562220575485.pdf](https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fsystemova_navigace%2Fo_nas%2Fvyrocni_zpravy_szif%2F1562220575485.pdf)

## SEZNAM ZKRATEK

AEKO – Agroenvironmentálně-klimatické opatření

CSV – Celostátní síť pro venkov

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

LFA – Platby pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními

LPIS – Zemědělský registr půdy

MAS – Místní akční skupina

MZe – Ministerstvo zemědělství

PP – Přímé platby

PRV – Program rozvoje venkova

PVP – Přejícné vnitrostátní podpory

SAPS – Jednotná platba na plochu

SS – Zvláštní podpora

SOT – Společná organizace trhů

SZIF – Státní zemědělský intervenční fond

SZP – Společná zemědělská politika

VCS – Dobrovolná podpora vázaná na produkci

# SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

## Seznam obrázků

Obrázek 1 : Významnost priorit programu Podpory rozvoje venkova .....	19
Obrázek 2 : Počet a typ akce v jednotlivých krajích Česka v rámci Programu rozvoje venkova ve 2. polovině roku 2018 a v 1. polovině roku 2019 .....	26
Obrázek 3 : Výpočet chí-kvadrát testu na čerpání informací ze zdrojů .....	43
Obrázek 4 : Výpočet chí-kvadrát testu o účasti na vzdělávacích akcích .....	45
Obrázek 5 : Test chí-kvadrát pro závislost mezi vyplněním žádosti a typem žadatele...	58

## Seznam tabulek

Tabulka 1: Poskytnuté finanční zdroje pro Dotační programy v roce 2018 .....	15
Tabulka 2: Priority Programu rozvoje venkova EU .....	18
Tabulka 3: Opatření v rámci Programu rozvoje venkova .....	21
Tabulka 4: Celkový přehled vyplacených prostředků na Program rozvoje venkova na období 2014–2020 v roce 2018 .....	22
Tabulka 5: Akce v rámci Programu rozvoje venkova v jednotlivých krajích ve 2. polovině roku 2018 a v 1. polovině roku 2019 .....	27
Tabulka 6: Vztah hodnotících kritérií vzdělávacích akcí k jejich efektivnosti .....	31
Tabulka 7: Výzkumné otázky vztažené ke způsobu získávání poskytovaných informací .....	32
Tabulka 8: Výzkumné otázky vztažené k hodnocení efektivity a kvality vzdělávacích akcí .....	33
Tabulka 9: Výzkumné otázky diferencované podle charakteristik výzkumného vzorku .....	34



Tabulka 10: Výzkumné otázky diferencované podle typu vzdělávací akce .....	36
Tabulka 11: Hypotézy pro čerpání informací ze zdrojů.....	43
Tabulka 12: Hypotézy o účasti na vzdělávacích akcích.....	45
Tabulka 13: Hypotézy o účasti na typech vzdělávacích akcí.....	47
Tabulka 14: Hypotézy o nejprínosnější vzdělávací akci .....	48
Tabulka 15: Hypotézy pro celkové hodnocení vzdělávací akce .....	50
Tabulka 16: Hypotézy k obsahu vzdělávací akce .....	52
Tabulka 17: Hypotézy pro závislost výsledků podání žádost na typu respondenta, kraje a typu vzdělávací akce.....	57
Tabulka 18: Očekávané četnosti pro závislost mezi pomocí pro vyplnění žádosti a krajem.....	59
Tabulka 19: Očekávané četnosti pro závislost mezi pomocí při vyplnění žádosti a typem vzdělávací akce .....	60
Tabulka 20: Hypotézy pro délku vzdělávací akce .....	60
Tabulka 21: Hypotézy pro hodnocení kvality organizace a materiálů.....	62
Tabulka 22: Výsledky výzkumu včetně výzkumných otázek .....	65

### **Seznam grafů**

Graf 1: Finanční prostředky na přímé platby v roce 2018 (v tis. Kč) .....	17
Graf 2: Finanční prostředky na jednotlivé priority Programu rozvoje venkova .....	20
Graf 3: Právní forma podnikání .....	39
Graf 4: Rozdělení respondentů dle počtu zaměstnanců .....	40
Graf 5: Rozdělení dle kraje hospodaření.....	41

Graf 6: Čerpání dotací z Programu rozvoje venkova .....	42
Graf 7 : Získávání informací ohledně Programu rozvoje venkova .....	44
Graf 8: Účast na vzdělávací akci.....	46
Graf 9: Typy vzdělávacích akcí Programu rozvoje venkova .....	47
Graf 10: Nejprínosnější akce v rámci Programu rozvoje venkova .....	49
Graf 11: Očekávání respondentů ohledně vzdělávací akce.....	51
Graf 12: Účast na dalších vzdělávacích akcích .....	52
Graf 13: Obsáhlost vzdělávací akce .....	54
Graf 14: Poskytnutí informací na vzdělávací akci .....	55
Graf 15: Možnost využití informací v praxi.....	56
Graf 16: Vyplnění žádosti o dotační titul na základě poskytnutých informací ze vzdělávací akce .....	57
Graf 17: Očekávání z hlediska času .....	61
Graf 18: Spokojenost s výkladem a prezentací školících materiálů.....	63
Graf 19: Spokojenost se zodpovídáním dotazů.....	64
Graf 20: Hodnocení organizace vzdělávací akce .....	64

## SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Dotazník .....	I
----------------------------	---

## Příloha A – Dotazník

### DOTAZNÍK VZDĚLÁVÁNÍ ZEMĚDĚLSKÉ VEŘEJNOSTI

Vážená paní, vážený pane,

cílem tohoto dotazníku je získat ucelenější obraz o naplňování požadavků vzdělávání zemědělské veřejnosti v oblasti poskytování dotačních titulů z programu rozvoje venkova. Všechny informace dotazníku jsou anonymní, vyplněné dotazníky nebudou dále distribuovány a budou použity pouze pro zpracování výzkumné části diplomové práce.

Vhodnou odpověď prosím zakřížkujte do čtverečku.

<b>Právní forma podnikání:</b>	<input type="checkbox"/> Soukromník / Fyzická osoba	<input type="checkbox"/> Firma / Právnícká osoba		
<b>Kolik máte zaměstnanců?</b>	<input type="checkbox"/> 0–5	<input type="checkbox"/> 6–15	<input type="checkbox"/> 16 a více	
<b>Uveďte prosím kraj hospodaření:</b>	<input type="checkbox"/> Plzeňský	<input type="checkbox"/> Karlovarský	<input type="checkbox"/> Ústecký	
<input type="checkbox"/> Jihočeský	<input type="checkbox"/> Středočeský	<input type="checkbox"/> Královéhradecký	<input type="checkbox"/> Liberecký	<input type="checkbox"/> Pardubický
<input type="checkbox"/> Vysočina	<input type="checkbox"/> Jihomoravský	<input type="checkbox"/> Zlínský	<input type="checkbox"/> Olomoucký	<input type="checkbox"/> Moravskoslezský

<b>Čerpáte dotace z Programu rozvoje venkova?</b>	<input type="checkbox"/> ANO	<input type="checkbox"/> NE		
<b>Kde získáváte nejčastěji aktuální informace ohledně Programu rozvoje venkova?</b>	<input type="checkbox"/> Internetové stránky SZIF	<input type="checkbox"/> Internetové stránky Ministerstva zemědělství	<input type="checkbox"/> Akce Celostátní sítě pro venkov	
<b>Zúčastnil/a jste se jakékoliv vzdělávací akce „Čerpání z Programu rozvoje venkova“ pořádané Celostátní sítí pro venkov?</b>	<input type="checkbox"/> ANO	<input type="checkbox"/> NE		
<b>Pokud jste v předcházející otázce zvolili třetí možnost: Akce Celostátní sítě pro venkov, pak prosím odpovězte i na další otázky spojené právě s Akcemi Celostátní sítě pro venkov.</b>				
<b>Jakých akcí v rámci Programu rozvoje venkova jste se zúčastnil/a (je možné vybrat více odpovědí)?</b>	<input type="checkbox"/> Seminář	<input type="checkbox"/> Workshop	<input type="checkbox"/> Konference	<input type="checkbox"/> Exkurze ČR
	<input type="checkbox"/> Exkurze zahraniční	<input type="checkbox"/> Marketingové materiály	<input type="checkbox"/> Akce (dožínky, zemědělský den, dny cibule atd.)	
<b>Vyberte typ akce, která pro Vás v rámci Programu rozvoje venkova byla nejpřínosnější. Tuto akci prosím zhodnoťte v následujících otázkách.</b>	<input type="checkbox"/> Seminář	<input type="checkbox"/> Workshop	<input type="checkbox"/> Konference	<input type="checkbox"/> Exkurze ČR
	<input type="checkbox"/> Exkurze zahraniční	<input type="checkbox"/> Marketingové materiály	<input type="checkbox"/> Akce (dožínky, zemědělský den, dny cibule atd.)	
	<b>Ano</b>	<b>Spíše ano</b>	<b>Spíše ne</b>	<b>Ne</b>
<b>Splnila akce Vaše očekávání?</b>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<b>Bylo téma dostatečně obsáhlé?</b>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<b>Byly Vám poskytnuty jasné informace?</b>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<b>Obsah byl praktický a použitelný pro Vaši praxi / podnikatelskou činnost?</b>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<b>Poskytnuté / prezentované informace Vám pomohly zažádat / vyplnit žádost o dotační titul?</b>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<b>Byl čas strávený na akci v souladu s Vaším očekáváním?</b>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<b>Zúčastnil/a byste se pokračování nebo obdobné akce?</b>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

	<b>Velmi spokojen/a</b>	<b>Spokojen/a</b>	<b>Nespokojen/a</b>	<b>Velmi nespokojen/a</b>	<b>Nejsem si jistý/a</b>
<b>S výkladem a prezentací školících materiálů jsem:</b>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<b>Se schopností zodpovídání dotazů jsem:</b>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<b>S celkovou organizací akce jsem:</b>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Děkuji za Vaši účast na výzkumu a za Váš čas.

## **BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE**

**Jméno autora: Martina Plecítá**

**Obor: Andragogika**

**Forma studia: Kombinované studium**

**Název práce: Podpora českého zemědělství na venkově – program rozvoje venkova**

**Rok: 2020**

**Počet stran textu bez příloh: 64**

**Celkový počet stran příloh: 2**

**Počet titulů českých použitých zdrojů: 20**

**Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 6**

**Počet internetových zdrojů: 20**

**Vedoucí práce: PhDr. Jindra Stříbrská Ph.D.**